

Izbeja vsak dan zjutraj razgovor v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1⁰⁰, lanskoletne 2⁰⁰; mesečna naročnina Din 20⁰⁰, za tujino 30⁰⁰. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 80-70, 80-69 in 80-71.

Jugoslovan

Rekopisov ne vračamo. Oglaš po tarifi in dogovoru.

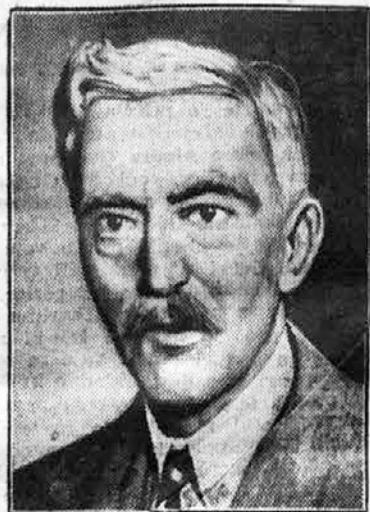
Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. šek. rač. Ljubljana 15.621.

Št. 148

Ljubljana, sredi, dne 1. julija 1931

Leto II.

Paskovnik Macia, voditelj republikanskih Kataloncev, ki so zmagali v Kataloniji.

Plemenit dar Nj. Vel. kralja

Beograd, 30. junija. AA. Nj. Vel. kralj je izvolil podeliti 129.000 Din podpore in sicer za po nevihtah prizadeto prebivalstvo v Hrvaškem Zagorju 100.000 Din, za znanstveno potovanje absolventov visoke ekonomsko-komercialne šole v Zagrebu 12.000 Din, za akademsko-pevsko društvo Mladost-Balkan za turnejo po moravski in vardarski banovini 12.000 Din ter za prostovoljno gasilno društvo v kraju Hrasti-Trgoviste 5000 Din za zidanje doma.

Poljski list o našem vladarju

Varšava, 30. junija. AA. »Kurier Lodzki« prinosa članek »Zasebno življenje jugoslovanskega vladarja«. Članek opisuje dejstvo, da Nj. Vel. kralja in njegovo marljivost in pravi, da je Nj. Vel. kralj najbolj priljubljen in najpristopnejša oseba v kraljevini Jugoslaviji.

Zahvala poljskih novinarjev

Varšava, 30. junija. AA. Poljski novinarji, ki so se udeležili ekskurzije po kraljevini Jugoslaviji, so se oglašili pod vodstvom predsednika poljsko-jugoslovanske zveze za tisk Gielzinskega v poslopu jugoslovanskega poslanstva in prosili opolnomočenega ministra Branka Lazarevića, naj sporoči kraljevski vladi v Beogradu njihovo veliko zahvalo za prisrčen sprejem po vseh krajih Jugoslavije.

Poset angleških ministrov v Nemčiji

Pariz, 30. junija. AA. Dogovorjeno je, da odpotuje Henderson iz Pariza 17. julija v Berlin, kamor prispe isti dan tudi Macdonald. 17. julija priredi Brüning angleškim gostom na čast kosilo, dan nato pa bosta oba nemška državnik na obedu na berlinskem angleškem poslanstvu. Razgovori se bodo vršili na lovskem gradiču Hubertshöhe, 70 km od Berlina.

Volitve na Madjarskem

Budimpešta, 30. junija. AA. Včeraj so se vršile volitve tudi v ostalih 625 okrožjih. Dozdale vsega skupaj oddanih 109 mandatov, izmed njih pa jih je treba 18 dognati še v ožjih volitvah. Združena stranka je dobila 137 mandatov, narodno krščanska gospodarska stranka 20, neodvisni 19, ostali 5. Jutri bodo volitve še v 46 volilnih okrožjih Budimpešte in nekaterih drugih mestih.

Budimpešta, 30. junija. n. Listi se bavijo z včerajšnjimi volitvami. Vladin organ »Budapesti Hírlap« ugotavlja, da so se volitve povsod izvršile v redu in brez incidenta. Državne oblasti so omogočile, da vsak državljani lahko svobodno izrazi svoje mnenje in svojo voljo pri volitvah. Državni organi niso nikjer poskušali vplivati na strankarsko opredelitev državljanov. »Az Est« javlja, da je pri volitvah do sedaj glasovalo 45 odstotkov volivcev, drugi pa bodo glasovali danes. Volitve se končajo danes ob 6. zvečer. Sedanje stanje je sledeče: združena Bethlenova stranka 137 mandatov, in krščanska gospodarska stranka, ki podpira vladno, 20 mandatov.

Budimpešta, 30. junija. AA. Po dosedanjih podatkih je dobila madjarska vlada pri parlamentarnih volitvah 164 mandatov od 245. Tako si je zagotovila dvotretjinsko večino.

Nemiri na nemških univerzah

Berlin, 30. junija. d. Danes je prišlo na vseučilišču do novih nemirov. Okrog pol 1 so bili prvi izgedi, ki so jih povzročili narodno-socialistični in tudi komunistični dijaki. Končno je prišla policija in napravila red. Dvajset dijakov so prirejeli.

München, 30. junija. d. Danes opoldne so se zbrali narodno-socialistični dijaki na hodnikih vseučilišča in začeli glasno vzklikati z izrazi nezaupanja proti raznim profesorjem, ki niso naklonjeni narodnim socializmom. Prišlo je do pretepotov in morala je priti na pomoč policija, ki je izpraznila vseučilišče. Nekaj dijakov so tudi zaprili. Vseučilišče ostane do nadaljnjega zaprto.

Težka pogajanja o moratoriju za vojne dolgove

Do včeraj sporazum med Francijo in Ameriko še ni bil dosežen — Pogajanja se nadaljujejo — Šestnajst držav je že pristalo na Hooverjev predlog

London, 30. junija. AA. Pogajanja ameriškega zakladnega tajnika Mellona s francoskimi ministri o Hooverjev predlogu so nadaljevali snoči do 11. ure. Pozneje so objavili komunikacije, ki pravi, da so potek dosedanjih pogajanj sporočili v Washington in da bo v sredo zjutraj nova seja. V Washingtonu so objavili komunikacije, ki pravi, da na pogajanjih ni prišlo do sporazuma, ker so ostala odprta še nekatera tehnična vprašanja. Poročilo dalje poudarja, da Združene države ne bodo sprejele predlogov, ki bi bili v nasprotju s duhom in namenom Hooverove ponudbe. Snoči ob pozni uri je ameriški državni podtajnik Castle dejal novinarjem, da se pogajanja s francoskimi državniki nadaljujejo. Dodal je, da so vse druge države v načelu že sprejele Hooverov predlog.

London, 30. junija. AA. Na včerajšnji seji spodnje zbornice je zakladni minister dejal, da dolguje Anglija v tem letu Združenim državam 32.864.000 funtov šterlingov.

Šestnajst držav pristalo na predlog

London, 30. junija. AA. Na včerajšnji seji spodnje zbornice je ministrski predsednik Macdonald dejal, da so dominijoni toplo pozdravili Hooverov načrt. Dalje je ministrski predsednik na tozadevno vprašanje odgovoril, da ne more trenutno poročati, koliko bi znašal deficit proračuna, ako bi se uveljavil Hooverov načrt in črtali dominijonom dolgovi. Ko je govoril o svetovni razorožitveni konferenci, je poudaril važnost poseta nemških ministrov v Angliji ter dejal, da je to dober znak za bodočnost.

Newyork, 30. junija. AA. Državni urad poroča, da sta Českoslovaška in Poljska sprejeli Hooverov predlog. Dosedaj je odobrilo Hooverov načrt 16 držav.

Delikatnost položaja

Pariz, 30. junija. AA. Snoči je imel francoski kabinet daljšo sejo. Pogajanja z ameriškim zakladnim tajnikom Mellonom se bodo nadaljevala. Politični krogi pravijo, da je položaj delikatnen, vendar upajo, da pride do sporazuma.

Pariz, 30. junija. AA. Seja vlade, na kateri so razpravljali o francosko-ameriških pogajanjih, je trajala 2 uri. Že dolgotrajnost diskusije sma dokazuje resnost položaja.

Brüning in Curtius pojmeta v Rim

Rim, 30. junija. AA. Uradni komunikacije pravi, da je prejšnji teden nemški poslanik von Schubert sporočil italijanski vladi, da se želita nemški kancelar dr. Brüning in nemški minister za zunanje zadeve dr. Curtius napotiti v Rim, da se tu sestane s predsednikom italijanske vlade.

Predsednik italijanske vlade je nato izjavil, da bi ga ta obisk razveselil. Zato je naročil italijanskemu poslaniku v Berlinu, naj povabi nemška državnik na sestanek v Rim.

Tukajšnji politični krogi sodijo, da tega sestanka ne bo pred koncem julija.

Pesimizem v Nemčiji

Berlin, 30. junija. AA. Tukajšnji politični krogi menijo, da so pogajanja med Združenimi državami in Francijo v Parizu zastala. Tako najbrže se ne bo uresničilo upanje, da stopi moratorij, ki ga je predlagal Hoover, v veljavo že 1. julija. Če se

pariška pogajanja ponesrečijo, se bo Nemčija najbrže zatekla v moratorij, ki ga predvideva Youngov načrt, to pa že pred 15. julijem, ko zapade prihodnja reparacijska anuiteta. V ministrstvih, ki se bavijo z vprašanjem reparacij, se opaža živahno delovanje. Vlada je sklenila, da se v pariška pogajanja za izvedbo Hooverovega predloga ne bo vmešavala.

Ostro pisanje francoskih listov

Pariz, 30. junija. AA. Francosko časopisje zelo napada Nemčijo zaradi njenega pasivnega stališča do Hooverovega predloga. Sauerwein izjavlja v »Matin« da bi bila dolžnost Nemčije podpirati francoske pridržke in tako dokazati, da je pripravljena spoštovati podpisane pogodbe.

Pertinax poudarja v »Echo de Paris«, da se položaj Francije ne bo poslabšal, če bi tudi francosko-ameriška pogajanja uspešna. Francija je finančno tako močna, da more kadarkoli diktirati Nemčiji. Nekateri nacionalistični listi pišejo še bolj ostro. List »Avenir« pravi, da Francija računa ne samo na Lavala, temveč tudi na Maginota, ki bo moral dati francoskim argumentom primeren poudarek. Maginot je v Lavalem kabinetu vojni minister.

Odgovor Belgije

Bruselj, 30. junija. AA. Belgijska vlada je danes odgovorila na Hooverov predlog ter v celoti sprejela ameriški načrt za proglasitev enoletnega moratorija. Belgijska nota poudarja, da je bila Belgija v vojni zelo oškodovana, upa pa, da se bodo merodajni faktorji pri izvedbi moratorija ozirali na poseben položaj belgijske države.

Politika nove bolgarske vlade

Izjava ministrskega predsednika Malinova — Za mir in red v notranjosti — »Priatelj miru in proti vsem tistim, ki delajo nemire«

Sofija, 30. junija. AA. Bolgarska agencija poroča: Po advijenci na dvoru je dal Malinov dopisniku agencije tole izjavo:

Bolgarski narod in suveren sta nam izkazala čast in poverila svoje zaupanje. Na nas je, da izpolnimo dolžnost do njiju. Novi kabinet, ki je prevzel vladno, ima nalogo, da začne resno gospodarsko delo. Pripravljeni smo, da bolgarski državljani ne pričakujejo od nas čudežev, nego samo to, kar je mogoče in razumno. Dela se bomo lotili v izredno hudih razmerah, posebno finančnih. Vendar ne obupujemo, temveč hočemo vse sile posvetiti razvoju in mladini naroda.

Dalje Malinov naglašja, da je najglavnejši pogoj za gospodarsko in finančno sanacijo države, da se čimprej uvede mir in red, in zato vlada ne bo nikomur dovolila pod nikakim pogojem, da ju krši. Da pa se tak mir zagotovi, je potrebno, da si pridobimo zaupanje tujine. Vlada bo zato iskren prijatelj miru in neprijatelj vsem tistim, ki sejejo nemire. Da se mir ohrani, bo vlada storila vse. Stremela bo za tem, da bo Bolgarija uživala prijateljstvo in podporo vseh, pri čemer se bo seveda poslužila prijateljstva, ki ji je že izkazano. V tem prijateljstvu vidimo jamstvo za razvoj in izboljšanje razmer v Bolgariji. Vse to je pro-

gram vlade, ki bo vse storila, da ga uresniči. Pri tem bo hvaležna vsem tistim, ki ji bodo pomagali.

Sofija, 30. junija. n. V političnih krogih trde, da bo nova vlada izvedla velike spremembe ne samo v notranji upravi, temveč tudi v diplomatičnem zboru. Značilno je, da je mnogo oseb, ki so sodelovale takrat, ko so vrgli Stambolijskega, odpotovalo že v inozemstvo. Vodstvo kmetijske stranke je opozorilo svoje pristaje, naj se absolutno varujejo vsake osvete.

Avstrija podaljšala trg. pogodbo z Jugoslavijo

Podaljšanje je bilo sklenjeno včeraj in je stopilo takoj v veljavo. Nove carine na žito in moko

Dunaj, 30. junija. d. Kakor znano, potečeta danes avstrijski trgovinski pogodbi z Jugoslavijo in z Madjarsko. Nove pogodbe pa se niso sklenjene, oz. še ne podpisane. Glede na nevarnost razpogodbene stanja z obema državama je vlada danes predložila Narodnemu svetu predlog za začasno podaljšanje dosedanjih trgovinskih pogodb z Jugoslavijo in Madjarsko do 16. julija. Predloga sta bila takoj odkazana pristojnemu odseku, ki jih je po kratki razpravi odobrila. Nato se je zopet sestal plenum Narodnega sveta in soglasno odobrila vladni predlog. V večernih urah se je sestal tudi zvezni svet in po kratki razpravi sklenil, da ne ugovarja predlogu. Tako sta bila oba predloga končnoveljavno rešena in je dosedanja trgovinska pogodba z Jugoslavijo kakor tudi pogodba z Madjarsko do 16. julija podaljšana.

Danes je bilo tudi rešeno vprašanje novih carin na žito in moko. Vlada je že pred časom dobila potrebno splošno pooblastilo in je predložila danes glavnemu odboru naredbo, s katero se zvišuje carina na žito in moko za približno 4 zlate krone. Hkrati se uvede prehodna davščina na vse zaloge žita in moke, ki se nahajajo 1. julija v Avstriji, če v posameznem slučaju znašajo vsaj 500 kg. Uvede se stroga dolžnost prijave in prijavljene zaloge se obremenijo z davščino, ki ni mnogo nižja kakor raz-

lika med starimi in novimi carinami. To naredbo je glavni odbor že v večernih urah sprejel, tako da stopijo tudi zvišane carine na žito in moko takoj v veljavo. Ti carinski ukrepi bodo seveda v notranjosti imeli za posledico občutno podražitev moke in kruha. Računajo, da se bo kruh podražil od 6—8 grošev pri kg. Socialni demokratje so v plenumu Narodnega sveta vložili predlog, s katerim so pozvali vlado, naj glede na veliko stisko prebivalstva opusti nove carine. Ta predlog pa je bil odklonjen.

Razorožitvena konferenca

London, 30. junija. AA. Na snočnji seji spodnje zbornice je prvi lord admiraltete Alexander dejal, da hoče angleška vlada z vzgledom pripraviti Evropo do tega, da pospeši razorožitve. Imenovanje za predsednika razorožitvene konference ne bo oviralo zunanjega ministra Hendersona, pomagati angleški delegaciji. Angleška vlada stoji na stališču, da bodi svetovna razorožitvena konferenca leta 1932. le prva v vrsti takih konferenc, ki naj izpolnijo nade narodov, da se bodo mednarodni konflikti reševali z mirnimi sredstvi.

London, 30. junija. AA. Časopisi, zlasti listi delavske stranke pravijo, da bo italijanska vlada stavila na razorožitveni konferenci 1. 1932. važne predloge. Ti predlogi bodo olajšali svetovno gospodarsko krizo.

Demonstracija proti madjarskemu poslanstvu v Parizu

Pariz, 30. junija. Snoči ob 23. uri je prispela pred poslopje madjarskega poslanstva skupina omladincev s tovornim avtomobilom. Omladinci so metali kamene na poslopje in pričeli barvati obzidje z rdečo barvo. Ko so končali svoj posel, so pobegnili, še preden je prispelo redarstvo. Preiskava je d. gnala, da gre za akcijo komunističnih omladincev.

Upor na angleški vojni ladji

Malta, 30. junija. AA. Sem se je vrnila iz Grčije nenadoma vojna ladja »Ramillies«. Pravi, da je na tej ladji izbruhnil upor.

Socijalist Pichler — celovski župan

Celovec, 30. junija. d. Dne 31. maja na novo izvoljeni občinski svet celovski se je danes sestal k seji, na kateri naj bi se konstituiral. Pri prvih dveh volitvah so oddali krščanski socijalci, socijalni demokratje in narodni socijalisti svoje glasove za lastne kandidate. Zato se je prva volitev župana končala brez uspeha. Po kratki prekinitvi seje so izjavili socijalni demokratje, da bodo, če tudi tretja volitev župana poteče brez uspeha, odklonili nadaljna pogajanja in odložili svoje mandate. Pri tretji volitvi je dobil socijalno-demokratski kandidat inž. Franc Pichler 21 glasov, narodno socijalistični kandidat pa 13 glasov. Tako je bil socijalno-demokratski kandidat Pichler izvoljen za celovskega župana. Zanj so glasovali socijalni demokratje in krščanski socijalci, za narodno-socialističnega kandidata pa narodni socijalisti in velenenci.

Vlada Malinova

Po sijajni volivni zmagi narodnega bloka je bilo jasno, da gre po parlamentarnih pravilih vlada edinele narodnemu bloku, ker njemu je izrekla ogromna večina bolgarskega naroda svoje zaupanje in to vsled njegovega programa, ki je bil program zgovoristov diametralno nasproten. V politiki pa je že tako, da nikdar ne odločuje samo logika, temveč da so dostikrat razne tajne sile močnejše od vseh razlogov pameti in zahtev stvarnosti. Zato so tudi nekateri mislili, da bo razplet bolgarske vladne krize prinesel še presenečenja in eno teh presenečenj naj bi bil tudi sporazum bolgarskih strank proti zemljedelcem in levim socialistom. Postavila bi se izrazito meščanska vlada, ki bi jo tvorili zgovoristi, demokrati, liberali in radikali in katero bi seveda podpirali tudi makedonstvujušči. Priznati je treba, da bi takšna vlada v sobranju tudi resnično imela večino, ali če je takšna koalicija sploh mogoča je drugo vprašanje.

Zadnje volitve na Bolgarskem pa so jasno povedale, da je takšni koaliciji na Bolgarskem enkrat za vselej odbil konec. Volivni boj se sploh ni vršil toliko v znamenju raznih strankarskih gesel, temveč vse je šlo za eno vprašanje: ali za makedonstvujušče ali proti njim. Odpor proti makedonstvujuščim je bil tako močan, da je bil vsakdo izgubljen, kdor je bil v zvezi z njimi. Ves teror vlade, vsa nasilja upravnih organov in makedonstvujušči so bila brez moči proti tej enodušni volji bolgarskega naroda. Celotno pravilo, da zmaga na Bolgarskem vedno le vladna stranka, je vsled tega elementarnega odpora bolgarskega naroda proti politiki in dejanjem makedonstvujušči padlo ob tla.

Po sijajni volivni zmagi narodnega bloka, ki je bila tem pomembnejša, ker je bila zvojevana navzlic vsemu vladnemu pritisku, je ta odpor proti makedonstvujuščim še narasel. Narod je zmagal in se zavedel svoje zmage in sedaj je hotel videti plod svoje zmage. In opeharjen bi bil za svojo zmago, če bi se makedonstvujušči v kakršnikoli obliki pritihovali do vlade. Zato pa je bila tudi od vsega začetka nemogoča vsaka koalicija z demokratičnim zgovorom, ker vsaka taka koalicija bi pomagala na noge makedonstvujuščim.

Vsega tega se je dobro zavedal tudi voditelj narodnega bloka Malinov. Kaj drugega od njega tudi ni bilo pričakovati, kajti že takrat, ko še ni bila tako slabo rešena bolgarska vladna kriza z zopetnim imenovanjem Ljapčeva za šefa vlade, že takrat je dokazal Malinov, da pravilno pojmuje položaj. Bil mu je že poverjen mandat za sestavo vlade, a ta mandat je Malinov vrnil, ko se spoznal, da se od njega pričakuje polovičarski sporazum s strankami, ki bi bile še naprej odvisne od dobre volje makedonstvujušči. V zvezi s temi strankami bi Malinov samo zapravljal svojo popularnost in kompromitiral sebe, Bolgarski pa zadal najtežjo rano, ker bi takšna polovičarska rešitev samo poostrila notranji položaj. Ko je takrat zahteval Malinov pravo rešitev, ko se ni udal sijajnim vabam, si je že tudi priporil mandate, ker je bolgarski narod spoznal, da je Malinov mož, ki je dobro preстал preizkušnjo. Prav tako pa je bilo tedaj tudi jasno, da ni preстал državniške preizkušnje niti eden od tistih, ki niso pustili, da bi uspel namen Malinova.

Edina možnost je zato bila vlada Malinova in vsaka druga bi bolgarski notranje politični položaj poostрила do te mere, da ne bi bila izključena niti katastrofa. Ta katastrofa je sedaj za vlado Malinova odvrnjena, ni pa za vedno onemogočena. Vse je še odvisno od ravnanja in od politike nove vlade. Če bo ta politika v skladu z miselnostjo naroda in če bo vlada izvršila to, kar pričakuje narod, da bo namreč onemogočila kvarno delovanje makedonstvujušči in privedla Bolgarsko na pot mirnega dela in prijateljskega sožitja s sosednjimi narodi, potem je sigurno, da pomeni vlada Malinova začetek nove dobe za Bolgarsko. Če bi se pa nova vlada le količkaj izneverila tej zahtevi naroda, potem bi bila tudi sedanja rešitev le začasna in bolgarski narod se bo zaupal radikalnejšim elementom, od katerih bo upal, da se bodo odločnejše uprli revanšnim željam in tuji politiki makedonstvujušči.

Silno so pri zadnjih volitvah narasli na Bolgarskem komunistični glasovi, toda le začasen in nenevaren uspeh bo to, če bo nova vlada zvesto sledila svoji, od volivcev odobreni politiki. V nasprotnem slučaju pa vlada ne bo delala za sebe in ne za zgovoriste, temveč samo za najradikalnejše elemente. Zaenkrat pa še ni razloga za to bojazen in upati je, da bo g. Malinov tudi drugo preizkušnjo dobro preстал.

»Zeppelin« na poletu proti severu

Friedrichshafen, 30. junija. d. Zrakoplov »Zeppelin« se je davi ob 5:34 z 20 potniki vzdignil pod vodstvom Eckenerja za vednevo vožnjo v severne dežele do Bergena na Norveškem in do Islandije. Zrakoplov bo letel preko Holandije in Anglije.

Izvajanje zakona o izvozu in uvozu žita

Vlada bo izvajala njegove določbe preko privilegiranega izvozniskega društva -- Določbe o trgovini v notranjosti države

Beograd, 30. junija. AA. V zvezi z objavljenim zakonom o izvozu in uvozu pšenice, rži in pšenične moke ter v zvezi s tozadevnimi sklepi kraljevske vlade smo dobili tole obvestilo:

Uvoz pšenice, rži in pšenične moke iz inozemstva v našo državo je izključna pravica države, ki bo to pravico vršila v danih primerih preko privilegiranega izvozniskega društva. Transziti skozi našo državo je prost, istotako se bodo spoštovale vse obveze, prevzete z mednarodnimi pogodbami in sporazumi. Izvoz pšenice, rži in pšenične moke se bo vršil po sklepih ministrstva za trgovino in industrijo izključno preko privilegiranega izvozniskega društva in njegovih zastopnikov v Zagrebu in Skoplju, preko kmetijskih združenj in trgovcev izvoznikov, ki kupujejo pšenico, rž in pšenično moko na račun privilegiranega izvozniskega društva. V mejah naše kraljevine je promet s pšenico, ržjo in pšenično moko svoboden in se bo vršil kot dozdaj neovirano z nakupovanjem od pridelovalcev enako s strani združenih ustanov, kakor mlinov, trgovcev itd. Istotako morejo združne ustanove, mlinci in trgovci brez omejitev kupovati in prodajati pšenično, rž in pšenično moko. To pomeni, da more vsakdo izmed njih biti kupec, samo plačati mora določeno ceno na podlagi sklepa ministrstva trgovine in industrije v soglasju z ministrskim svetom. Cene, ki jih bo privilegirano izvoznisko društvo plačalo poedinim pridelovalcem, trgovcem in združenim ustanovam na podlagi določene cene Din 160 za 100 kg, bo objavilo privilegirano izvoznisko društvo od časa do časa. Pri tem se bo trgovcem, mlinom in združenim ustanovam dopustila cena 3 Din za 100 kg nad minimalno ceno 160 Din za trud in stroške. Pri tem morajo paziti, da dobijo pridelovalci vsaj 160 dinarjev za 100 kg pšenice povprečne kvalitete dotičnega kraja. Za pšenico, ulovljeno v vagone ali vlačilce, v kolikor pripelje žito sam v vagone ali vlačilce, ima pridelovalec pravico na večjo ceno tako, da ta odgovarja njegovemu trudu. Cena 160 Din za 100 kg velja za pšenično povprečne kakovosti. Pšenica boljše vrste se bo plačevala razmeroma dražje. Ta cena se bo v toku leta povišala. Prva objava privilegiranega izvozniskega društva bo pred 5. julijem, ko se začne ta akcija v letošnji žetvi.

Položaj na Španskem po volitvah

Socialisti najmočnejša stranka -- Potrjuje se poraz desničarskih in levičarskih strank

Madrid, 30. junija. AA. Popolni rezultati volitev v špansko ustavodajno skupščino niso še znani. Casopisi računajo, da je dobila republikanska stranka 100, socialisti 130, radikali 80, levo krilo radikalno-socialistične stranke 60, katalonski avtonomisti 42 poslancev. Razen tega so dobili manjše število poslancev revolucionarni republikanci, avtonomistični Baski in katališka stranka. Zavezniki socialistov so zmagali v večini mest, dočim je opozicija uspela v Barceloni in v nekaterih okrajih na deželi. Sevilla je izvolila vladne kandidate, dočim so prodrli v okolici kandidati Francove revolucionarne stranke. Po dosedanjih poročilih ni bil izvoljen noben komunist. Izvoljeni so bili vsi ministri in major

Franco. Sanchez Guerra je propadel, grof Romanones pa prodril. Ko so razglasili izid volitev, je v Malagi neki neizvoljeni radikalni kandidat skušal pregovoriti delavce, naj proglasijo splošno stavko. Pri tem je prišlo do spopadov med policijo in demonstranti. V borbi je bilo oddanih 400 strelcev.

Pariz, 30. junija. AA. Španski poslanik je odločno zanikal vest, da bo Španija opustila Maroko.

Madrid, 30. junija. AA. Republikanski in socialistični kandidati so zmagali v vsej Španiji. Večina desničarskih in levičarskih kandidatov je propadla.

Predsednik španske vlade Alcala Zamora je ostal v Barceloni v manjšini.

Viharne seje romunskega parlamenta

Napetost med liberalci in vlado narašča

VRHOVNE seje romunskega parlamenta

Bukarešta, 30. junija. n. Na zadnji seji parlamenta so bili zelo viharni prizori. Na seji je hotel voditelj protizidovske stranke profesor Cusa prečitati brošuro, ki so jo pred letom dni izdali liberalci proti kralju Karlu. Cusa pa tega ni mogel storiti, ker so liberalni poslanci začeli strahovito razgrajati. Sejo je bilo treba trikrat prekiniti. Cusa je izjavil, da lojalnost liberalne stranke do kralja ni iskrena in da liberalna stranka ni bila nikoli dinastična. V parlamentu se je vodila debata o od-

govoru na prestolni govor. Narodna kmečka stranka je prečitala izjavo, v kateri je ostro napadla vlado zaradi volilnega nasilja. Profesor Cusa pa je našteval dokaze, da ni bilo nasilja pri volitvah. Napadal pa je Zide, češ da ovirajo normalen razvoj Romunije. Med Duco in Jorgo postajajo odnosi vedno bolj napeti. Vsek od njiju trdi, da je dobil večino glasov na volitvah, kar pa se ne da ugotoviti, ker sta imeli obe stranki skupno listo. Izgleda, da bodo liberalci le odpovedali prijateljstvo Jorgini vladi.

Sodba v zagrebškem procesu

Zagreb, 30. junija. AA. Davi ob 9. je bila razglášena obsodba v procesu proti Hraniloviću in tovarišem.

Glavna obtožnica Marko Hranilović in Matija Soldin sta bila obsojena na smrt in na 20 let ječe. Hranilović je bil obsojen na smrt, ker je sodeloval pri umoru direktorja zagrebških Novosti Schlegla, pri atentatu na vojašnico in ker je umoril detektiva Trenskega. Vrhbu tega je sodeloval z raznimi osebami iz inozemstva, ki so pripravljale atentate in nasilni prevrat v naši državi.

Proti Soldinu je bila izrečena skrajna kazen iz istih razlogov. Smrtna kazen je odrejena z vesali. Prvi bo obesen Soldin, drugi Hranilović.

Po 20 let ječe sta dobila obtožnica Anton Herczeg in Stjepan Javor, ker sta bila v stikih z osebami v inozemstvu, ki so pripravljale nasilni prevrat in sodelovala pri atentatih. Na 18 let ječe je bil obsojen Dragotin Križnjak, na 15 let ječe pa Stjepan Horvatek in Pavao Glad, vsi trije zaradi istih dejanj. Marija Hranilović je pomagala bratu in je bila zato obsojena na poldrugo leto ječe. Na 6 let ječe je bil obsojen Milan Siladi, na 5 let ječe Antun Vezmarović, ker sta pripravila eksplozivne snovi za atentat na prehod preko železnice pri Veliki Gorici. Kmetje Luka Markolin 3 leta, Stjepan Makulin poldrugo leto, Peter Markolin 2 leti, so bili obsojeni, ker so pomagali Pospilju in Babiću k begu in ker so jih pri tem skrivali pred oblastmi. Na poldrugo leto so bili obsojeni Mile Starčević, Mijo Bzik, Mirko Gabril in Janko Kruhac, ker so delili orožje.

Obtoženci Stjepan Kopčinović, Luka Čardašić, Stjepan Novčić, Josip Knoblevar in novinar Cvetko Stahan so bili oproščeni. Vsem obsojencem se vteje preiskovalni zapor, pač pa jim niso priznane ostale olajšave.

Ko je predsednik končal čitanje, so zagovorniki vložili priziv proti obsodbi. Zagovorniki tistih obtožencev, ki so bili obsojeni na poldrugo leto ječe, so si izgovorili tridenesni rok za premislek, ker so obtoženci kazen že odsedeli. Državni tožilec je vložil priziv proti vsem obsojencem razen smrtnim, češ da so preblye. Nato so zagovorniki predlagali, naj se tisti obtoženci, ki so kazen že odsedeli, takoj izpušče na svobodo. Državni tožilec pa je vstal proti temu, češ da obsodba še ni pravomočna, ker sta obe

stranki vložili priziv in ker obstoji bojazen, da ne bi obsojenci pobegnili čez mejo.

Sodišče se je umaknilo na posvetovanje, nato pa je razglasilo sklep, da pristane na predlog zagovornikov in da se obsojenci, ki so kazen že prestali, izpušče na prosto, češ da so kazen že prestali.

Upokojitve

Beograd, 30. junija. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja sta bila na predlog prometnega ministrstva upokojena:

Načelnik gradbenega oddelka Emil Hofman in načelnik obšega oddelka Feliks Binder, oba v 1/3 pri direkciji državnih železnic v Ljubljani.

Helen Keller na grobu neznanega junaka

Beograd, 30. junija. I. Davi ob 10. je slepa, književnica gđ. dr. Helen Keller posetila grob neznanega junaka na Avali. Gđ. Keller je stala pred spomenikom več minut popolnoma tiho, potem pa je z rokami otipala napis na spomeniku. Potem je imela genljiv nagovor, nakar je položila venec na grob. Z Avale je gđ. dr. Keller s svojo družbo odšla v Oplenac, kjer se je poklonila senci blagopokojnega kralja Petra Velikega Osvoboditelja. Z Oplenca je odšla v Arangelovac, kjer so gostom priredili kosilo.

Strašno trčenje med vlakom in avtomobilom

Bukarešta, 30. junija. I. Včeraj se je na železniški progi Bukarešta--Constanza v bližini Bukarešte dogodila huda nesreča. Brzovlak je zagrabil neki avtomobil, ki je bil poln potnikov in ki je baš hotel prevoziti tir. Lokomotiva je vlekla avtomobil kakih 250 m daleč in ga popolnoma razbila. Dva potnika avtomobila sta mrtva, 21 pa jih je hudo ranjenih. Vse nesreče je najbrže kriv samo šofer, ki je samovoljno odprl železniško rampo.

Letalo prevrnilo avto

Pariz, 30. junija. AA. Blizu mesta Chateauroux je vojaško letalo v nenavadni nesreči prevrnilo avto. Pilot letala je letel tik avtomobila, ki je vozil z vso naglico. Pri tem je zadel v avto in ga prevrnil. Dva potnika sta bila hudo ranjena. Pilot, ki je že večkrat delal take predrzne polete, je bil aretiran.

Sokolstvo

Telovadba na zletu sokolske župe Celje

O glavnih prireditvah v nedeljo in ponedeljek smo že včeraj poročali, danes pa priobčujemo poročilo o izredno uspešni javni telovadbi celjske sokolske župe, katero lahko upravičeno štejejo med prve v Savezu SKJ. Presehitilo nas je predvsem število nastopajočih oddelkov, zlasti če pomislimo, da je skoraj polovica društev in čet bila ustanovljena pred meseci. Vse priznanje gre našim vrlim kmetiskim sokolskim četam, ki so prispele v Celje polnostevilno. Kdor je bil do danes zaslepljen nasprotnik sokolske ideje, temu je ponedeljska javna telovadba bila najboljši dokaz, kako globoko je zajela Tyrseva ideja naše kmetstvo ljudstvo. Impozantna udeležba pri javni telovadbi, bilo je nad 4000 ljudi, je bila največje zadoščenje in priznanje vodstvu celjske sokolske župe.

Javna telovadba se je pričela okoli 16., ter sta jo vodila župni načelnik brat Rudolf Poljšak in načelnica sestra Almir Grudnova s pomočjo župnega tehničnega odbora. Godba 40. pešpolka iz Ljubljane je zaigrala koračnico, nakar je prikorakalo na telovadišče 872 ženske in moške dece, ki je izvedla proste vaje zelo skladno in lepo. Dečki so prednašali vaje kot drvačji in kosci, ženska deca pa kot perlice. Občinstvo je najmlajše pozdravilo z burnim odobravanjem. Po deci je nastopil ženski naraščaj (224), ki je izvedel proste vaje za vesokolski zlet v Pragi še zadosti skladno in dobro. Sledila je otroška telovadba moškega naraščaja in igre dece. Moški naraščaj je nastopil na vseh glavnih orodjih in izvedel povsod zelo lepo izvedene in poretene vaje, odlikovala se je zlasti vrsta na krogih, ki je izvajala viharne ovacije občinstva. Igre dece pa so vzbudile pri občinstvu obilo zabave in smeha.

Burno pozdravljena z vzklik »živela vojska« je prikorakala v polni bojni opreaji in čeladami na glavi četa 39. pešpolka, ki je brezhibno izvedla proste vaje s puškami med neprestanimi ovacijami vojski. Po odhodu vojske je prikorakal na telovadišče moški naraščaj (360). Od solca zagoreli dečki so proste vaje za zlet v Prago izvedli zelo strumno in skladno in želi zasluženo pohvalo občinstva.

Pri otrodni telovadbi ženskih oddelkov so nastopile 4 vrste članic in 5 vrst ženskega naraščaja na različnih orodjih. Pozornost je vzbujala vzorna vrsta celjskih telovadk na bradlji, ki je izvedla nekaj res mojstrsko izvedenih vaj. Viharno pozdravljeni so nato nastopili izbrani vojski 39. pešpolka z vzorno izvedenimi vajami s puškami v dvojicah. Vaje je zaključila razantna salva iz pušk, nakar so vojski zapeli bojno pesem, ki je marsikomu privabila solze v oči. Tisočglava množica je odhajala z vojsko, »živela vojska«, »živela kralj Aleksander«. Strumnih korakov so nastopili nato člani k vajam na orodju. Priznati moramo, da so vse vrste nastopile vzorno, zlasti na krogih in drugu smo videli več vrhunskih in mojstrsko izvedenih vaj. Toplo priznanje je žela tudi vrsta starejših bratov na bradlji pod vodstvom starega in preizkušenega telovadca župnega staroste brata Jožeta Smertnika. Na sredi telovadišča pa je komaj nekaj mesecev obstoječa sokolska četa iz Gomilskega izvedla vzorno izvedene skupine, ki so občinstvu zelo ugajale. Vidno vzrodočen je bil tudi navzoči ban Dravske banovine brat dr. Drago Marušić, ki je z največjo pažljivostjo sledil posamičnim skupinam ter s ploskanjem nagradil vrlo četo iz Gomilskega. Po otrodni telovadbi članstva so prikorakale na telovadišče članice (368), ki so proste vaje za praški zlet izvedle zelo grazično in skladno ter žele zasluženo pohvalo občinstva. Komaj so članice zapustile telovadišče so se pojavili pri vходу člani (663). Strumnih in ponosnih korakov so v lepem rajalnem pohodu izvedli razstop, nato pa tri proste vaje za vesokolski zlet v Pragi skoro brezhibno. Število, kakršnega dosedaj še na nobenem župnem zletu nismo videli, je vsakomur imponiralo in je jasno pokazalo, da gre sokolska ideja ne oziraje se na levo ali na desno svojo ravno pot do končne zmage. Telovadci so bili pri odhodu iz telovadišča burno pozdravljeni.

Končno nekaj pripomb k zletu: Disciplin je bila vseskozi vzorna, nastopi so se hitro vrstili, udeležba je bila prav vsa v župi včlanjena društva in vse sokolske čete. Zlet v Celju je dosegel popoln uspeh, zakar gre vse priznanje nemurnemu starosti bratu Smertniku, župnemu načelniku in vsem bratom in sestram, ki so sodelovali pri organizaciji zleta. Bratski sokolski župi iskreno čestitamo z željo, da bi na drugoletnem zletu bila udeležba še večja kot je bila letos. V to ime sokolski: Zdravo! — J. H.

Prihod ministra Djurića

Beograd, 30. junija. AA. Davi ob 10:10 je prišel z orienjnim ekspresom v Beograd novi minister financ dr. Djordje Djurić, dosedanji izredni poslanik in opolnomočeni minister naše kraljevine v Londonu.

Banket na čast izseljencem

Beograd, 30. junija. I. Odbor za sprejem naših izseljencev iz Amerike je priredil izseljencem na čast snoči banket pri Srbskem kralju. Na banketu je bilo mnogo povabljenec. Večer je potekel v najprijetnejšem razpoloženju. V imenu odbora za sprejem je nazdravil navzočim general Corović, za njim pa je govoril bivši ban g. Silović.

Bolezen vojvode D'Aosta

Turin, 30. junija. AA. Zdravstveno stanje vojvode D'Aoste se je snoči poslabšalo. Bolnik je prejel sveta tolažila.

Polet okoli sveta

Fairbanks, Alaska, 30. junija. AA. Semkaj sta priletela ameriška letalca Post in Gatty, ki se nahajata na poletu okrog sveta v 10. dne.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 30. junija. d. Spremenja se oblačno in nekaj hladnejše.

Gasilsko slavlje v obmejni Hotederšici

Pod pokroviteljstvom bana g. dr. Draga Marušića, ki ga je zastopal načelnik dr. E. Stare

Hotederšica, 29. junija.

Na Vidov dan se je vršila v obmejni Hotederšici 11. italijanske meje blagoslovitev nove motorne brigadne z izletom logaške, cerkniške, borovniške in vrhniške gasilske župe. Častno predsedstvo te prireditve je prevzel ban Dravske banovine g. dr. Drago Marušić, katerega pa je zastopal banski načelnik g. dr. Leo Stare, ki se je pripeljal ob pol 10. uri z avtomobilom do okrašenega slavoloka v Hotederšico, kjer ga je že čakalo gasilstvo, sreski načelnik g. dr. Tekavčič, ves oficirski zbor obmejne čete in vod vojakov granicarjev v polni bojni opremi. Po slavnostnem sprejemu se je razvil sprevod v cerkev, in sicer je šlo najprvo vojaško, dalje 20 kolesarjev, nato vod gasilske konjenice pod vodstvom g. Korenčana, nato okrog 50 narodnih noš, v okrašenih kočiji se je peljal banovni sreski načelnik in njegovo sooprogo, v drugi kočiji sta bila botrica in boter, za vozom je korakala gasilska godba iz Cerkuze in 6 gasilskih praporov, za njimi načelnik JGZ g. Engelbert z tajnikom JGZ g. Pristovšekom in Hojanom, nato ostali župni načelniki in 280 uniformiranih gasilcev. Pred tem so peljali okrašenovo novo brigadno.

Po sv. maši, katero je daroval donaci g. župnik, se je vršila slovesna blagoslovitev nove brigadne, katero je izdelala Strojna tovarna in livarna v Ljubljani in ima 13 k. s. Po govoru domačega župnika je govoril banovni zastop. g. dr. Leo Stare, ki je v jedrnatem govoru poudaril pomen gasilstva ne le v dobrodelnem am-

pak tudi v narodnem, pomenu, zlasti tu ob meji. Za njim so govorili tajnik JGZ g. Pristovšek, domači načelnik g. Brus in podnačelnik g. Rožman, ki je omenil vidovdanske junake in narodno delo tu na meji. Govor je končal z pozivom na trikratni vzklik: »Slava vidovdanskim herojem«. Poslednji je govoril načelnik logaške gasilske župe g. Smole, ki se je zahvalil vsem za udeležbo in pozval gasilstvo na vztrajno delo.

Po tej oficijelnosti se je vršila parada gasilcev mimo zastopnika bana in JGZ, ki je uspela nad vse lepo.

Opoldne je bilo slavnostno kosilo na čast gostov. Ob tej priliki je neumorno igrala ena izmed najboljših gasilskih godb iz Cerkuze pod vodstvom kapelnika g. Zuljana.

Ob 14. se je vršila vaja z novo motoriko, katere se je obnesla nad vse pričakovanje in je čestitali St. liv. in tovarnam, kakor tudi Hotederšici za tako pomembno pridobitev, saj je to ena izmed največjih brigad v logaškem okraju. Po vaji se je vršila zelo živahna vrtna veselica.

Pripomniti je, da v Hotederšici take prireditve še ni bilo, kajti prireditve se je udeležilo več tisoč ljudi. Le škoda, da je meja skoraj tik ob cerkvi in gre čez najlepša hotenska polja. Sicer smo pa videli, da je Hotederšica zelo narodna, zavedna in napredna. Kljub razmeram in položaju ob vsaki priliki pokaže brez strahu, da je vsa jugoslovanska. Taka naj ostane, to ji želimo!

Gostovanje koroških bratov na Jesenicah

z uspešnim Spicerjevo »Miklovo Zalo« -- Nerazdružne narodnostne vezi

Jesenice, 29. junija.

V nedeljo, na Vidov dan so gostovali na jeseniškem sokolskem odru koroški Slovenci iz št. Jakoba na Koroškem. Imajo svoje izobraževalno društvo »Kot«. Prišli so gostovat k nam z znano Spicerjevo narodno igro s petjem »Miklova Zala«.

V polni dvorani Sokolskega doma, ki je sprejela nad 600 ljudi, ki so prišli od daleč in blizu, se je pričela predstava ob napovedani uri. Pred predstavo je imel pozdravni govor avtor igre g. Spicer Jakob. Pozdravil je Korošce in njihovega rojaka ljublj. knezoškofa dr. Gregorja Rožmana, ki se je ta dan nahajal na Jesenicah ob blagoslovljenju prenovljene župne cerkve. Med govorom je na kratko orisal zgodovino »Miklova Zala«. Rodila se je na Jesenicah — ta dan se je vrnila v svoj rojstni kraj. V kratkih besedah je razložil gledalcem nje vsebino in pomen. V imenu igralcev sokolskega odra je pozdravil drage goste g. Franjo Klavara.

Sledila je za tem predstava, ki je trajala nad 4 ure; kljub temu pa je občinstvo vztrajalo do konca, napeto zasledovalo potek igre in se v njeno vsebino močno uživalo.

Vrtilo se je osem slik. Gledalci so doživljali usodo »Miklova Zala« od začetka do konca. Vsi prizori so se odigrali neprisiljeno in naravno. Gledalci so bili očarani nad lepoto igre. Vsi igralci so igrali vloge dovršeno in ni bilo opaziti najmanjše pomanjkljivosti. Posebno zaslugu ima Zalka, ki je v znak priznanja prejela od igralca jeseniškega odra v Sokolskem domu g. Ivana Potrate krasen šopek, poleg tega še dva, ki so jih poklonili drugi. Vlogo Malmire je igrala ga. Spicerjeva iz Radovljice, avtorjeva soproga. Nadomestovala je obolelo igralko. Njen nastop je bil izborn, enako je ugaljal nastop njenega očeta v igri.

Odrska oprema je bila izvrstna. Osem sprememb na odru je bilo hitro opravljenih, vzoren red je pripomogel veliko k temu. Svetlobni pripomočki na odru so zelo povečali učinek na igri. Za izvrstno opremo odra in umetniško združevanje raznobarnih žarnic gre pohvala g. Čebulcu Jožetu, ki je narisal nove kulise za to igro.

Krinke igralcev so vse pohvale vredne, bilo

jih je 58 in so vse delo g. Potrate Ivana, mestnega tajnika.

Po predstavi so se igralci nekoliko odpočili in Sokolsko društvo jim je priredilo družabni večer, ki je trajal do odhoda večernega avstrijskega brzovlaka. Na tem družabnem večeru so zapeli gosti nekaj lepih koroških narodnih pesmic, odmore pa je izpolnil sokolski orkester. Na goste je imel starosta jeseniškega sokola br. dr. Maks Obersnel tale nagovor:

Dragi bratje Korošci, dragi prijatelji! Kot starešini jeseniškega sokolskega društva mi je danes posebna čast, da Vas kot mile in drage goste v našem domu in kot »rage brate in sestre v naši sredi prav iskreno in bratsko pozdravim ne samo v imenu naše sokolske organizacije, marveč tudi v imenu vse naše narodne javnosti.

Prišli ste danes med nas — ne radi kake neumestne politične manifestacije ali demonstracije, ki bi morda ne bi bila združljiva z dobrim sosedstvom, ki vlada v odnosih med kraljevino Jugoslavijo in republiko Avstrijo — temveč radi tega, ker spajajo Vas in nas nerazdružne vezi iste narodnosti, iste kulture in istega jezika, vezi, ki slone na narodnih zakonih, kateri urejajo življenje narodov, vezi, ki jih tudi mednarodno pravo priznava in potrjuje v instituciji mednarodne zaštite narodnih manjšin.

Te vezi, ki nas spajajo z Vami, so tem trdnjše, ker imajo svojo osnovo tudi v zgodovinskih okoliščinah, skupnih vaši deželi, lepi zeleni Koroški in našemu narodu, ki šteje Gospodstvo polje med svoje najsvetlejši tradicije in ki vidi v vaši deželi zibelko svoje narodne kulture.

Zato bodite pozdravljeni v naši sredi, dragi bratje, drage sestre, sprejmite našo prisrčno zahvalo za vaš poset, ponosite tudi naše iskrene bratske pozdrave vsem rojakom na Koroškem in dovolite mi, da dvignem svojo čašo na čast vaše lepe dežele! Živeli — zdravo!

Razširjajte Jugoslovana!

P. Ripson:

Marsove skrivnosti

(Roman.)

Da z našim zemeljskim mescem ni nič, to ve vsak otrok, kajti že zdavnaj je dokazano, da na njem ni nikakega ozračja in da torej na njem ne more živeti prav nobeno živo bitje. Pred vsem naju je zanimal rdeči planet Mars, o katerem so v temnem srednjem veku trdili, da naznanja vojno, kugo in nesrečo. Nastalo je vprašanje kako bi stopili v stik s prebivalci Marsa. Kot gotovo veste, radio tu prav nič ne pomaga. Za pred leti je slavni električni iznajditelj, profesor Mihajlo Pupin na Columbia univerzi nepobitno dokazal, da je čisto nemogoče, dajati znake z brezžično telegrafijo ali telefonijo od ene zvezde na drugo, če bi se uporabljale tudi še tako močne oddajne postaje, ker se vsi radijski valovi odbijajo na najvišjih plasteh atmosfere, ki so polne elektrike, in nikoli ne morejo prodreti skozi ozračje druge zvezde do njenega površja. Za dajanje znakov na Mars je torej preostajalo le eno: pošiljanje svetlobnih signalov v obliki geometrijskih figur.

— Ne razumem vas, je odgovoril Mr. Pint, ki je ves čas z zanimanjem sledil izvajanjem iznajditelja. Zakaj ravno geometrijske figure?

— Zato, ker so geometrijski zakoni povsod enaki, na tem in na vsakem drugem svetu. Ako bi na primer postavili na zemlji ogromen pravokoten trikotnik iz zelo močnih električnih žarometov, tako velik, da bi ga bilo mogoče natančno videti na Marsu skozi velik daljnogled, potem bi Marsovci, če so tako inteligentni kot smo mi ljudje, spoznali, da bivajo na zemlji tudi inteligentna bitja ki poznajo zakone geometrije, in ki razen tega žele, sto-

piti na ta način z njimi v stik.

— Sedaj mi je stvar jasna, je odgovoril naravoslovec. Toda, ali je mogoče, kaj takega udeležiti?

— Seveda je mogoče. Saj sem bil ravno jaz tisti, ki sem to tudi udeležil. Cisto na kratko vam hočem očrtati svoje enoletno poskušanje signalov. Ker nisem imel nikjer uspeha, sem stopil v stik s sovjetsko vlado in razložil, za kaj gre. Saj veste, da se sovjetska vlada bavi s prav čudnimi poskusi, posebno na polju naravoslovja. Tako vam gotovo ni neznan, da je nakupila cel ducat živih goril moškega in ženskega spola in da skuša potom križanja gorile s človekom ustvariti nov človeški ali napolčloveški rod. O uspehih tega križanja, ki se vrši pod vodstvom enega najbolj učenih univerzitetnih profesorjev naravoslovcev, se ne piše prav nič, kajti vlada je to prepovedala. Vendar se pa govori, da so ti poskusi že izbornoudali in da bodo vzburili velikansko presenečenje po vsem svetu, ko bodo obelodanjeni. Zgoditi se lahko, da bomo imeli čez nekaj let v Rusiji popolnoma novo pleme ljudi, ali pa človeških robotov, ki bodo nadomestili delavce po tovarnah in na polju. Pa pustimo to. Ko sem razložil sovjetski vladi svoj načrt, sem dobil kmalu odgovor, da mi bodo šli v vsem na roko ter moje podjetje podpirali.

S pomočjo geometrijskih figur, najprej s trikotnikom, kvadratom, krogom in elipso, potem z bolj kompliciranimi figurami bi se dala sestavili cela abeceda, in če bi Marsovci odgovarjali na enak način, bi se mogli v teku nekaj mesecev sporazumeti. To ne bi bilo ravno preveč težko, tudi če oni govorijo popolnoma drug jezik, saj smo se tudi naučili čitati in razumovati staroegipčanske hijerogliffe in staroasirske klinopise, čeprav nismo znali niti besede teh že pred tisočletji izumrlih jezikov.

Odpeljal sem se s Krasinskim, ki je dobil dovoljenje za vrnitev v Rusijo, v Moskvo in tam sva z naravoslovnim

Vidov dan med našimi rudarji

Nadvse lepa proslava v Trbovljah -- Kolašice so obdarovale najbednejše

Spomin boreem, ki so v kosovski bitki in v svetovni vojni dali svoje življenje za svobodo našo in ustvaritev jugoslovanske narodne države, je bil tudi pri nas dostojno praznovan. Službe božje so se udeležili župan gospod Gustav Vodušek, zastopniki državnih oblasti, rudnika in veliko drugega narodnega občinstva. Tudi učiteljstvo obeh šol, ki je vodilo šolsko mladino, je bilo korporativno zastopano. Po cerkvenem opravilu se je podala šolska mladina v Sokolski dom, kjer se je vršila šolska proslava Vidovega dne. Mladinski zbor je dovršeno zapel državno himno in več drugih narodnih pesmi. Sledilo je predavanje o pomenu Vidovega dne za našo svobodo, nakar je bilo še nekaj prigodnih recitacij in deklamacij.

Zvečer od 19. do 20. je priredila tukajšnja Delavska godba javen koncert na trgu pred rudniško restavracijo. Ob 20. uri se je pa pričela Vidovdanska proslava Narodne strokovne zveze v dvorani Forte, ki je nadvse uspela, kajti udeležilo se je okrog 300 delavcev, večinoma mladine, ki je pozorno poslušala predavanje učitelja g. Božiča Adalberta o kosovski tragediji, ki je vrgla bratski srbski narod v večstoletno suženjstvo Turkov. Kosovo je danes maščevano, ujedinen je jugoslovanski narod v mogočni Jugoslaviji, toda ne smemo pozabiti, da žive še onkraj Karavank v Podjuni, Rožu in Zili ter onstran Snežnika ob zeleni Soči in Krasu naši bratje po rodu in krvi, kateri enako težko čakajo svobodo, kakor smo jo težko čakali mi. To je naše Kosovo in da ga osvobodimo, nam Bog pomagaj. — Nato je recitala gđ. Anica Vilčnikova zgodbo »Mali Vid«, gđ. Mimi Šriharjeva je pričela »Ob robstu in svobodi«, gđ. Justa Starčeva je deklamirala spomine in občutke na leta 1914—1918 »Kosovski Leptir«, mali Joško Škrinar kot sinko in Justa Marinova kot majka pa sta živo podala razgovor »O Kosovski ružici«. Nato so naša dekleta zapela pesem

»O Janku, katerega so Turki odvedli v sužnost. Končno je g. Tone Sajovic zaključil serijo recitacij s svojim delom: »Tako je bilo in osvobodili smo se.« Vse točke sporeda so bile dobro naštudirane in podane z narodnim zanosom, kar je v posebno čast prirediteljem. Tako predavatelj kakor tudi ostali diletantje so bili za svoja izvajanja tudi zasluženo nagrajeni z gromkim aplavzom prisotnih.

Naše sokolsko društvo pa je proslavilo Vidovdanske proslave z izletom v Celje na župni izlet. Udeležilo se je župnega zleta okrog 300 trboveljskih članov in članic.

Vidovdan Kola jugoslovanskih sester

Najlepše so pa proslavile Vidovdan naše vrle Kolašice. Že dolgo so se pripravljale na ta veliki narodni praznik. Hotele so vsaj ta dan, ki pomeni ob enem žalost in veselje našega naroda, utreti in osušiti solze trpljenja najbednejšim in najrevnejšim našim mamicam. To jim je hvalevredno uspelo. Kakor mravlje marljivo so naše sestre zbiral pri dobrosrčnih ljudeh darove in denar v naravi ter zbrale toliko, da so na Vidovdan obdarile v stari šoli, kjer se nahaja tudi kuhinja Kola, okrog 60 najrevnejših starih, bolehnih in obnemoglih ženic, večinoma starih kronskih upokojenk in udov. Te reve so dobile vsaka po 3 kg moke, 1 kg riža, 1 kg sladkorja, 1/4 kg kave i. dr. V kuhinji so jih sestre še pogostile s krekpm prigiznikom. S solzami v očeh so se reve zahvaljevale požrtvovalnim sestram za darove, zato bo Kolo stremelo za tem, da se ob prvi priliki obdarijo tudi še ostale.

Kolo jugoslovanskih sester je s tem zopet dejansko pokazalo, da ne pozablja jugoslovanskega narodnega bratstva smo na jeziku, marveč, da ga tudi dejansko izvaja.

Smrtna nesreča motociklista pri Mariboru

Maribor, 30. junija.

Včeraj popoldne se je dogodila na državni cesti v bližini vasi Slivnice težka nesreča s smrtnim izidom. Vinko Blatnik iz Rač si je pri nekem sosedu izposodil motorno kolo, da bi se po najnem opravi odpravil v Maribor. Po državni cesti, ki je v tem odseku zelo vijugasta, je vozil s silno brzino, kar je postalo zanj usodno. Na ostrem ovinku v bližini Slivnice motor ni zmogel prenesti preokreta in je zletel v občestni jarek. Pri tem je Blatnik z vso silo telebnil na trdo cesto in obležal nezavesten s popolnoma razmesarjenim obrazom, počeno lobo in težkimi notranjimi poškodbami. O nesreči je bila obveščena tukajšnja rešilna postaja, ki je odposlala v Slivnico svoj avtomobil, s katerim je nezvestnega Blatnika prepeljala v splošno bolnišnico. Zdravniki so poskusili vse, da rešijo nesrečnega življenje, vendar brez uspeha. Izdihnil je že popoldne, ne da bi se prej zavedel. Pokojnik je bil na Dravskem polju in pod Pohorjem splošno znan in je njegova nesrečna smrt vzbudila splošno sožalje.

Petelin pohrustal gada

Rajhenburg, 29. junija.

Letos je gadje leto, pravimo, zato pač ni nič čudnega, če se priplazi taka golazen blizu hiše. Pa se je dogodilo pred dnevi to tudi pri nas. Na dvorišče tukajšnjega zdravnika g. dr. Miroslava Škofa se je priplazil gad, katerega je zapazil petelin, ki mu pa čudni gost ni bil po

godu, zato ga je pograbil z kljunom ter ga po daljšem boju raztrgal in še končno pohlastal. Zanimivo je pa vsekakor pri tem to, da se petelinu ni zgodilo nič in mu gad ni mogel do živga.

Vlomilec, ki ni imel sreče

Kresnice pri Litiji.

Zadnji čas je tudi naš kraj obiskal vlomilec, ki pa je storil to bolj iz potrebe, kot iz hudobije. Pred dnevi se je oglašil pri tamošnjem županu neznanec, oblečen v vojaške hlače in srajco. Prosil je gospodarja za delo v zameno za hrano in slanovalje. Gospodar je ponudbo sprejel. Prvi dan je res delal precej pridno, toda že drugega dne, ko so odšli domači na polje, je vlomil v gospodarjevo sobo. Pobral mu je srebrno uro z zlato verižico, 300 Din gotovine, vso obleko in obutev in pobegnil proti Litiji. V gozdu se je preoblekel in tako prišel v gospodarjevi obleki v Litijo. Orožniška postaja, kateri je bil vlom prijavljen, je preiskala ves Kresniški vrh, pa brezuspešno. Slučajno pa je srečal begunca naš vrli orožnik g. Triplat, kateremu se je zdel neznanec sumljiv in ga aretiral. Pobeglega zasleduje tudi vojaška oblast radi odslužitve kadrskega roka.

Remšnik

Pionir jugoslovanske misli je zlasti na meji učiteljstvo. Tuk. učiteljstvo se zaveda velikega upliva šol iger. — Zato je bila na Vidov dan proslava prežeta jugoslovanske misli; zlasti v igri »Matjaževi hajduki« se je jasno zrcalila in dosegla je svoj višek v živi sliki, katero je spremljala pesem »Molitev za vladarja«. Z državno himno se je zaključilo slavlje, katerega se bodo Remšničani še dolgo spominjali.

in zvezdoslovnim oddelkom univerze dogovorila vse potrebno. Sredi velikanskih sibirskih nižin, v pokrajini, kjer je ozračje najčistejše in ni nikoli megle, smo s pomočjo Rusov zgradili veliko električno centralo in na stotine kilometrov daleč razpostavili močne električne žaromete, s pomočjo katerih so se dale kombinirati geometrijske figure. Vse je šlo lepo v redu. Eno celo leto so trajala dela in lahko si mislite, kako veliko zadovoljenje sem imel, ko so neke jasne zimske noči zažarele naše luči in pokazale v vsemirje obliko pravokotnega trikotnika. Bilo je ravno v času, ko je stal planet Mars v sredini nočnega neba in je bil v najbližji naši zemlji. Toda moje veselje ni trajalo dolgo. Umešala se je GPU in aretirala Krasinskega kot protiboljševika, meni pa je dober prijatelj namignil, da je najbolje, da čimprej izginem, ker me imajo tudi na sumu, in da tvegam glavo, ako ostanem še nadalje v Rusiji. Odpotoval sem v centralo Sibirije k oblastim, toda takoj sem spoznal, da je moj položaj omajan. Morali so že imeti gotova naročila iz Moskve, kajti kot so bili poprej prijazni z menoj, tako so bili sedaj hladni in nedostopni. Tako sem uvidel, da je vsa moja velikanska akcija, za katero sem bil žrtvoval vse svoje veliko premoženje, padla v vodo, kajti brez nadaljnjega podpiranja s strani vlade je bilo vse moje delovanje onemogočeno. Silno žalosten in potr sem se vračal v svoje taborišče. Sklenil sem bil, vzeti vse svoje osebnosti stvari seboj, podjetje pa prepustiti njegovi usodi, in vrniti se v Ameriko. Ko sem se pa vrnil v svoj tabor, sem našel vse požgano in uničeno. Rekli so mi, da so roparski Tunguzi napadli naselbino in odnesli vse, kar je imelo za nje kakšno vrednost, ostalo so pa požgali. Vse dragocene naprave so bile uničene. Tako so vse moje nade splavale po vodi. Lahko sem bil vesel, da so me pustili čez mejo in da sem se mogel rešiti nazaj v domovino.

Po stari poti

Polno lepih dogodkov sta bila Vidov in Petrov dan in vse polno prireditve, ki dokazalo, da je naš narod nacionalno zaveden in da hoče kulturno napredovati. Med vsemi temi narodnimi prireditvami pa je bila že po svojem zunanjem obsegu gotovo največja sokolski zunanji zlet v Mariboru. Zlet je bil tem pomembnejši, ker se je vršil ob naši severni meji, ki potrebuje še prav posebno pažnjo s strani našega časa. Pa tudi brez ozira na nacionalni moment, je bil župni sokolski zlet v Mariboru tako velika in mogočna prireditev, da bi ga moral zabeležiti prav vsak list, tudi nemški, če hoče količkej resno vršiti svojo časnikarsko dolžnost. Dogodilo pa se je, da je »Slovenski list« poročal o vseh mogočih dogodkih v Mariboru, da pa ni omenil sokolskega župnega zleta. Vedel je poročati o nebesni sinjini, kakršne Mariborčani že dolgo ne pomnijo, pisal je na široko o svetovnoslovnih rokoborbah na unionski verandji, poročal je tudi o drugih »važnih« dogodkih, le o sokolskem zletu ne besede. Pač, čisto le ni pozabil na sokolski zlet in kot vesten kronist zapisal, da je ob razvitu sokolskega prapora na Trgu Svobode postalo slabo dvema mladenkama (ob tej stilizaciji bi tudi našemu uredniku postalo kmalu slabo, op. ured.) in da je prišlo na telovadišče od dveh nezgod.

Slovenska pesem na »Karadjordju«

Zveza Beograd—Dunaj s parnikom »Karadjordje«.

Dunaj, 28. junija.

Naš najlepši rečni parnik je nedvomno na novo preurejen »Karadjordje«, ki vozi po enkrat na teden med Dunajem in Beogradom. Vsak četrtak pod noč pride na Dunaj in tu se navadno zbira večja družba dunajskih Jugoslovancev v jedilnem salonu, kjer prebijejo po nekaj uric prav zanimivo in prijetno. Pa tudi potreba je imenitna. Poleg izborne kuhinje so tu vse plače iz naše domovine. Poleg Vajfertovega piva dobijo razna naša vina, n. pr. smederovsko, ki gre dunajskim rojakom prav v last. Pa tista črna kava... samo po dva dinarja, to je specijaliteta, ki kar vleče.

Zato je vsak dohod »Karadjordja« na Dunaj za naše rojake vesel dogodek in lepa prilika, da v salonih te naše ladje malo posedijo, da se napijejo našega izbornega vina in »pristne« turske kafe.

V četrtak zvečer so bili na tej naši ladji, vedno morda prvič in zadnjič, tudi naši pevci ljubljanske »Grifke«, kjer so v nabito polnem salonu veselo popevali naše slovenske pesmi. Pozno v noč so se poslovili in zadovoljni odšli.

Celje

* Uradni dan Zbornice TOI za Celje in okolico bo v torek 7. julija od 8. do 12. v posvetovalnici gremija trgovcev v Celju, Razlagova ulica 8 priliježe levo.

* Rešila postaja je pri povorki v ponedeljek opoldan v 20 slučajih nudila pomoč onim, ki so zaradi vročine onemogli.

* Prihodnje streljanje Strelske družine bo v nedeljo 5. julija ob 15. na strelišču v Pečovniku.

* Najdbe. Med prazniki sta bila v mestu najdena zlat prstan z monogramom »PA« ter ženska ročna torbica. Oboje se dobi na policiji.

* Dva kolesarja trčila z motociklistom. V nedeljo opoldne sta se peljala O. Stanko ter Z. Franc s svojimi kolesi proti Lavi. Pred Kirbiševno hišo jim je prišel po levi strani ceste nasproti neki Verbnik, ki se je peljal na motornem kolesu. Ker se je Verbnik peljal po nepravilni strani ceste, je prišlo do karambola med vsemi tremi. Oba kolesarja ter Verbnik in njegov spremljevalec so dobili znatne poškodbe pa tudi kolesi in motorno kolo so precej poškodovani.

* Smrtna kosa. V javni bolnici sta umrli: 28. t. m. 66letna Pavla Terezija iz Celja, 29. t. m. 72letni Plavšak Stefan, prevžitar iz Šmarja pri Jelšah.

* Nezgoda na plotu. Rudar Knez Miloš v Hudi jami pri Laškem je lezel čez neki plot in se pri tem tako nesrečno nataknil na desno ramo, da je dobil hudo poškodbo in so ga morali prepejati v celjsko bolnico.

* Mestni kino bo radi slabega obiska neprekinjeno zaprt do meseca septembra.

* Šofer brez izpita povozil otroka. V nedeljo zvečer je neki šofer iz Zagreba tako nerodno vozil po mestnih ulicah, da so pasanti kar bežali pred avtomobilom. Končno je v Alekšandrovici ulici zavozil na hodnik in podrl nekoga dečka, ki je k sreči dobil samo lažje poškodbe. Na policiji se je izkazalo, da šofer nima izpita.

* Ker ni dobil pijače, si je prerezal žile. V ponedeljek zvečer je prišel mesarski pomočnik K. Bernard v Gorenjakovo gostilno na Kralja Petra cesti in zahteval pijače. Ker je bil že precej vinjen, mu gostilničar ni hotel dati pijače, kar je Bernard tako razburilo, da je napadel gostilničarja, ga podrl na tla in prelepal. To mu pa še ni bilo dovolj. Razbijal je kozarce na mizah in zmerjal goste, končno pa s pestjo zamahnil proti šipam okna in jih razbijal. Pri tem pa si je na več krajih prerezal žile na desni roki. Ves krvav se je zgrudil na tla. Takoj so pozvali rešilno postajo. K. pa se je protivil prevozu in so ga morali s silo spraviti v avto in odpeljati v bolnico. Gostilničar ima na pobitih kozarcih in šipah za 800 Din škode.

Velika tatvina dragocenosti

V ponedeljek popoldne ko se je vsa rodbina bančnega uradnika g. Jerina nahajala na sokolskem zletišču, so neznan tatovi vstopili v njegovo stanovanje in v prvem nadstropju hiše št. 16 na Kralja Petra cesti ter odnesli raznih dragocenosti v skupni vrednosti nad 10.000 Din.

Jz Dravske banovine

Današnji številki »Jugoslovane« smo priložili položnice in prosimo naše cenj. naročnike, da nam naročnino čimprej nakažejo, polletno, četrtletno, ali vsaj mesečno, za mesec julij. — Z rednim plačevanjem nam prihranite mnogo dela in se rešite nepotrebnih skrbi. — Vse tiste cenj. naročnike, ki so že v naprej poravnali naročnino, prosimo, da položnice shranijo, ali da jih odstopijo svojim prijateljem in znancem, ki se žele naročiti na »Jugoslovane« in istega predplačati, ali tistim cenj. naročnikom, ki so položnice založili. Uprava.

d Izlet Autokluba, sekcija Ljubljana, na Jezersko. Ustrezajoč splošni želji članstva, priredi Autoklub, sekcija Ljubljana, v nedeljo 5. julija celodnevni izlet na Jezersko. Cesta na Jezersko je sedaj popravljena in v popolnoma dobrem stanju ter se obeta izletnikom zelo prijetna vožnja po lepi Koprski dolini. Izlet se vrši ob lepem vremenu in se udeležence naproša, da javijo tajništvo Kluba, Kongresni trg 1/, bodisi pismeno, ustno ali pa po telefonu svojo udeležbo najkasneje do sobote opoldne.

d Otvoritev novih telefonskih zvez. Od 10. junija je odprt telefonski promet med Bledom in vsemi centralami na Francoskem in med Tržičem in vsemi centralami na Madžarskem od 1. julija telefonski promet med Sv. Janezom ob Bohinjskem jezeru in vsemi kraji v Nemčiji od 25. junija telefonski promet Ptuj—Lipko in Muta—Gradec—Linz—Solnograd—Inomost, od 20. junija pa Beltinci—Radgona—Lipko—Gradec—Dunaj.

d Telefonske izvestnice. V prometu med Jugoslavijo in Švico je s 1. junijem ponovno uvedena služba telefonskih pogovorov iz izvestnicami.

d Zakon o likvidaciji agrarne reforme na veleposelstvih s komentarjem in drugimi potrebni zakoni o agrarni reformi od Tašner Jože, inspektorja ministrstva pravde, in Radikon Albina, inspektorja ministrstva poljoprivrede, izide v prihodnjih dneh.

d Prepovedani listi. V spisek prepovedanih listov so pošte vpisale »Die Stundes«, ki izhaja na Dunaju.

d Lep uspeh našega rojaka v tujini. Za drugega tenorja posebnega zbora poletne opere, ki nastopi v Clevelandu pod protektoratom ameriškega lista »Press«, je bil izbran znani slovenski tenorist Luis Belle, rodem iz Novega mesta na Dolenjskem, član pevskega zbora »Zarja« v Clevelandu.

d Šolski radio in naše učiteljstvo. Ob priliki banovinske skupščine UJU v Ljubljani bodo imeli g. učitelji priliko, nazorno si predložiti delovanje šolskega radia, seveda le bolj od tehnične strani. V petek 3. julija ob 11:45 bo namreč v dvorani Delavske zbornice zanimivo predavanje prof. Nika Kureta »O bistvu in organizaciji šolskega radia«. Predavatelj pa ne bo predaval v navedeni dvorani, temveč v studiju oddajne postaje. Oddajna postaja pa bo postavila v dvorano Delavske zbornice radijski aparat, ki bo to predavanje predvajal. Aparat bo tip močnega kvalitnega, a zelo cenenejšega.

Jz drugih banovin

Helena Keller o slepih

Na akademiji, ki so jo priredili Kellerjevi v Beogradu, je imela pisateljica ta-le zanimiv govor: Zahvaljujem se vam za laskavo povabilo, naj pridem v Jugoslavijo in govorim v imenu slepih. Kadar me pokličejo za dobro stvar, je najlepši dogodek v mojem življenju. Zato sem neizmerno srečna, ko so me poklicali prijatelji slepih v Jugoslaviji. Noč slepote mi je razsvetljena s požrtvovalnostjo in pomočjo mojih prijateljev, toda v moji časi bo ostala kaplja pelina, dokler bodo v katerikoli državi slepi moški in ženske brez prijateljev in brez učiteljev. Ali ste se kdaj vprašali, kako bi se počutili, ko bi izgubili vid. Zaprite oči za trenutek. Dvorana, obrzi vaših prijateljev, kje so? Predmeti, ki ste jih gledali vsak dan so izgubili: ulice ne bo, sonce in zvezde. Ne morete več naprej z gotovim korakom. Počutite se sredi dneva kot v temni noči. Vendar pomislite, da je to samo za hip, dočim traja za slepca ta noč vse življenje. V tej noči ne bi poklicali prijatelja, ki bi Vas poučil, kako se živi brez vida? Ali ne bi dali vse na svetu, samo da bi bili svobodni in bi delali brez skrbi. Tak prijatelj bi bil za mene moja učiteljica, takih želim, da najdemo svojim slepim tudi med Jugoslovani. Stojim pred vami sama, gluha in slepa in vas pozivam, da storite za moje slepe tovariše vse tisto, kar bi želeli, da drugi store za vas. Nobeden od vas ni tako siromašen, da ne bi mogel dati kaj ali storiti za tistega, ki je nesrečnejši od njega. Če daste svojim slepim svetlobe s tem, da jih usposobite za delo, bodo svojo nesrečo lažje prenašali. Z vašo pomočjo bodo premagali slepoto.

Tragedije zaradi slabih izpričeval

Iz Zagreba poročajo, da je pred dnevi radi slabe ocene v matematiki izginil neki učenec 7. razreda gimnazije. V nedeljo je pa Marija Heger javila policiji, da je izginil njen posnovenec Miroslav Verbehofer, 16 let star iz Varazdina. Obiskoval je 4. razred realne gimnazije in je pobegnil od doma zaradi slabega izpričevala.

Iz Mostarja javljajo, da sta si prostovoljno vzeli življenje učenki meščanske šole Zita Ljubić in Anka Krajnović. Odločili sta se za samomor, preden jima je razrednik prebral sol-

aparata z kvalitetnim elektrodinamičnim zvočnikom, ki bi prišlo za večje šole v poštev. Ob tej priliki se bo vršil tudi ogled studija in oddajne postaje v Domžalah. Da se učiteljstvo čim bolj seznani z radijsko tehniko, se bosta vršila v času od 18. junija do 9. avgusta t. l. dva strokovna tečaja o radijski tehniki. En tečaj se vrši v Ljubljani in ga bo vodil prof. Andree, drugi pa bo v Mariboru pod vodstvom učitelja Kosa. Učiteljstvo, ki se ne udeleži skupščine, opozarjamo, da posluša predavanje pri svojem radijskem aparatu.

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in skrobjeno perilo v najlepšo koprsko, 398-1 d Učiteljstvu! Prihodnja številka Učiteljskega Tovarisa izide po banovinski skupščini. — UJU poverjenosti Ljubljana.

d Volna, bombaž, nogavice in pletenine v velikih izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Židovska ulica 4 in Stari trg 12.

d Kresna prireditev, ki se vrši v soboto 4. t. m. zvečer na vrtu hotela Bellevue, bo gotovo največja in najlepša prireditev na čast slovenskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda. Spored bo jako zanimiv in zaigral se bo bengaličen ogenj. Pričakujemo velike udeležbe. 1540 d Udruga jugoslovanskih rudarskih in topiliških inženjerjev glavna skupščina bo v Ljubljani 5. avgusta ob 9. v prostorih U. J. I. i A., Kongresni trg 1/11. Odbor.

d Opozorjamo na današnji oglas trgovine barv in lakov, 1520a

Ljubljana

Sreda, 1. julija 1931, Teobald, Pravoslavni 18. junija, Muč. Deonid.

Nočno službo imajo lekarnar Bahovec na Kongresnem trgu, Ustar na sv. Petra cesti in Hočevar v Šiški.

* Na Vrhniko pohite v nedeljo 5. t. m. vsi prijatelji Vrhniko in njene okolice, ker bo tam ob 14. velika gasilska manifestacija, pri kateri bosta med naštetimi drugimi sodelovala tudi vrhniška rojaka stolni kanonik g. dr. Mihael Opeka in bivši zvezni tajnik ter soustanovitelj JGZ g. Jaka Tinta. Pridite vsi!

* Praktičen in teoretičen pevski tečaj za učiteljstvo pod vodstvom gospodične Angele Trostove, učiteljice petja na drž. konservatoriju v Ljubljani, prične v ponedeljek 3. avgusta dopoldne v sobi št. 14 poslopja Glasbene Matice v Ljubljani.

* Radi tehniških ovir je odhod 1. kolonije Kola jugoslovanskih sester v Ljubljani preložen od 2. julija t. l. na 6. julija t. l. ob 18:55 iz glavnega kolodvora.

* »MOTOH« KAVA DNEVNO SVEŽA!

* Najboljši liker sveta »Gromozovka« Maribor, Maistrova. 1334

* 120 bolnikov v enem dnevu. Včeraj je bilo sprejetih v bolnico okoli 120 bolnikov, med njimi več ponesrečenec. 17-letnega brivskega vajenca Romana Kulimana, stanujočega na Grajski planoti, je sunila sestra v prepiru s škarkarji in hrbet. — 65-letni uglaševalac klavirjev Jože Santel je padel doma v Gregorčičevi ulici s strehe in si zlomil levo nogo. —

ski uspeh. Zita je izpila večjo količino lizola, Anka je pa skočila v Neretvo iz katere so jo še ob pravem času rešili.

V Belovarju si je pa končala življenje gimnazijka Mica Petrović, hčerka beogradskega trgovca Petrovića. V okolici Belovarja se je na nekem drevesu obesila. Bila je prepričana, kakor je izjavila tovarišicam, da bo izdelala, potem se je pa izkazalo, da so ji profesorji dali dva nezadostna. Tovarišicam je izjavila, da te sramote ne bo prenesla in da se bo ubila. Kmalu nato so jo otroci, ki so se igrali v gozdu, našli obešeno na vrbo. Obesila se je s svojim pasom in pustila listek, na katerem je napisala: Preslaba sem, da bi to prenesla.

b Kraljevo priznanje. V osnovni šoli kralja Aleksandra I. na Terzijah v Beogradu sta dobila učenec Slobodan Janković in učenka Nevenka Milenković ob priliki Vidovdanske proslave od Nj. Vel. kralja vsak svojo knjigo, v katero je kralj svojerodno vpsal: Slobodanu Jankoviću (Nevenki Milenkovićevi) najboljšemu učencu (učenki) 4. razreda osnovne šole kralja Aleksandra v Beogradu za odličen uspeh v predmetih in vzorno vedenje. Na Vidov dan 1931 v Beogradu Aleksander.

b Največji mlin v Medjimurju pogorel. V nedeljo je do tal pogorel eden največjih motornih mlinov v Medjimurju, last Mija Horvata v Tržmurec pri Čakovcu. Škoda cenijo na 300 tisoč Din.

b Železniška proga Beograd—Pančevo. Skoro bo dograjena železniška proga Beograd—Pančevo. Cepila se bo od postaje Klanica. Stala bo 80.000.000 Din. Glede prometa je proga zelo važna, ker veže severne železnice z južnimi. Beograd bo z njo zvezan s Pančevom v razdalji 26 km. Obenem bodo zgradili tudi cesto Beograd—Pančevo in bo Beograd imel tako direktno zvezo s Banatom, kar bo trgovino in industrijo v teh krajih jako razvilo.

b Razveljavljena obsodba hajdukov. Apela-

5-letni gostilničarjev sin Vinko Januž iz Domžal je padel s čenče in si zlomil desno roko. — 71-letni posestnik Melhior Klopčič iz Vrbe pri Prevojah je padel z voza in si zlomil levo nogo. — Zidarju Francu Povalinu z Viča je med sekkanjem železa v hiralnici na Vidovdanski cesti odletel kos železa v desno roko in mu jo močno poškodoval.

* V treh dneh prevozili 40.900 ljudi na Vič. Cestna električna železnica je imela v soboto na dan otvoritve nove tramvajske proge na Vič in pa v praznikih na vseh progah velik promet. V soboto je prevozila 18.000 ljudi, v nedeljo 25.000 in v ponedeljek 24.000, skupaj 67.000 ljudi. Od tega števila odpade na viško progo okoli 40.000 ljudi. Maloželezniška družba je sklenila, da razdeli polovico nedeljskega inkasa na vseh progah svojemu osebju, da tako dostojno praznuje otvoritev nove proge na Vič. Nedeljski inkaso je znašal 32.000 Din in bo torej razdeljenih 16.000 Din, tako da bo vsak uslužbenec prejel okoli 130 Din. Na zadnji seji je Splošna maloželezniška družba imenovala inž. Janka Zenka za direktorja cestne električne železnice, knjigovodjo Nečemerja pa za komercialnega vodjo.

* Naval na oddelke za potne liste. Pred oddekom za potne liste na policiji stoje zadnje dni ro cele gruč moških in žensk, ki čakajo, da se jim izdajo potni listi. Velik naval nanje je bil zlasti včeraj dopoldne.

* Mir na policiji. Policija ima zadnje dni naravnost idealen mir pred raznimi postopaki. Tudi včeraj ni imela prilike intervenirati. Zato pa prejema toliko več prijav iz raznih krajev Dravske banovine.

Maribor

m Diplomski izpiti. Na češki tehniški v Pragi, na fakulteti za agrikulturno je te dni napravil diplomski inženjski izpit Mariborčan g. Rudolf Turk, v petek pa je diplomiral za strojnega inženjerja na tehnični fakulteti zagrebškega vseučilišča g. Viktor Ceršente, bivši načelnik mariborskega Sokola I. Čestitamo!

m Odhod na morje. Jutri 2. t. m. odpotuje večja skupina deklet v poštiniško kolonijo Rdečega križa v Bakarac. Zbirališče je ob 15. uri v dekliški meščanski šoli v Cankarjevi ulici.

m Izlet upokojenih učiteljev. Upokojeni učitelji iz Maribora in okolice prireditelj ob lepem vremenu jutri popoldne izlet v Fram. Odhod iz Maribora z vlakom ob 13:30.

m Uspeh naše notice. V 141 številki »Jugoslovane« smo 23. junija poročali o nesrečnem 14 mesečnem dečku, katerega je dotedanja rednica prinesla neki stranki v Gozdno ulico in pozvali dobrosrčne ljudi, da bi se zavzeli za uveljavitev dečka. Ta poziv je dosegel popoln uspeh. Po fantika je prišla neka gospa iz Sv. Miklavža in ga vzela v svojo oskrbo, sedaj nam pa poročajo, da ga bosta skupaj z možem adoptirala in sta že napravila potrebne korake.

LUNA MARIBOR nogavice vseh vrst.

m Desolatne higienske razmere. Pretekli teden je mestno veterinarsko nadzorstvo nepričakovano preiskalo klet v Stolni ulici 12, kjer ima nek sladolekar svojo delavnico in ugotovilo, da pripravljajo sladolede v kotlu, poleg katerega stoji kotla za perilo, tako da se tekočina lahko preliva iz ene v drugo posodo. Poleg tega je našlo v kleti pod tem prostorom popolnoma usmrnjeno in drviivo svinjsko meso in dva sode zaseke, last nekega mesarja. Za oboje je manjkalo oblastno dovoljenje.

m Pište original »CHABESO«. 1114

m Končni izpiti na Ant. Rud. Legatovem enoletnem trgovskem tečaju v Mariboru so se vršili od 15. do 29. junija. Od 26 kandidatov in kandidatov, kateri so bili pripuščeni k izpitu, so prestali izpit: z odliko 1, s prav dobrim uspehom 6, z dobrim uspehom 14, z zadostnim uspehom 2. Tri kandidatinje imajo v jesni ponavljalni izpit. Popolnoma padel ni nobeden. Uspeh se torej lahko označi kot zelo povolen. Do ugodnih uspehov so pripomogle odlične učiteljske moči, katere delujejo na zavodu, vzorna disciplina in nadzorstvo, kakor tudi dobro ravnanje. Slavnostna zaključitev tečaja in razdelitev izpričeval se je vršila v ponedeljek, dne 29. junija t. l. popoldne. Novi tečaji se začne dne 9. septembra t. l. Vpisovanja in pojasnila v pisarni zavoda, Maribor, Vrova ulica št. 4, vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 18. Telefon 26-90. Šolski programi brezplačno.

Dr. B. Kristan

specijalist za zobne in ustne bolezni
otvori svojo lastno ordinacijo
s 1. julijem 1931 1528
Maribor, Tattenbachova ul. 18/1.
Ordinira od pol 9-12 in 15-17

m Ugotovitev. Naproseni smo, da ugotovimo, da v letek niso bile nikomur zaplenjene ribe na trgu. Vesel je nastala najbrže iz konkurenčnih ozirov.

m Moderne kopalne obleke in kopalne čevlje itd. — H. J. Turad, Aleksandrova c. 7. 1411 m Poroke. Pretekli teden so se v Mariboru poročili: Franc Stamec, zidar in Marija Verbovska, tkalka; Jernej Jurčič, soboslikar in Marija Miklošičeva, tkalka; Jernej Avgustin, zidar in Franciška Bezjakova, kuharica; Srečko Verdomic, elektromonter in Marija Erlicova, kuharica; Milan Raib, uradnik hranilnice in Jolanda Grunijeva, strokovna učiteljica; Jakob Weingerl, mizar in Serafina Stara, kuharica; Alfred Hamer, kotlarski pomočnik in Marija Galinova, tkalka; Stefan Martinak, čevljarški mojster in Ivana Korenova, zasebnica; Fridemojster in Ivana Korenova, zasebnica; Zdravko Boršič, arhitekt in Ivana Zupančeva, zasebnica; Ivan Bobovnik, usnar in Roza Breznikova, posestnica hiše; Andrej Stumf, šofer in Ivana Vodova, šivilja; Gaspar Ferk, posestnik in Ana Kavranova, posestnica hiše ter Alojzij Lozej, tapetar in Ivanka Haasova, zasebna uradnica. Bilo srečno!

m Radi kvalitete in cene — samo »KARO«
čevlji!

m Onemogli. Pri razvilju sokolskega prapora v ponedeljek so se na Trgu svobode onesvestili: Olga Kurikova iz Sv. Lenarta, Anica Vešinova iz Studencev in Karol Jug iz Murske Sobote. Prvo pomoč jim je nudil navzočji vojaški zdravnik. Na Aleksandrovi cesti se je onesvečila zgrudila na tla Kristina Belčevićeva, viničarka iz Sv. Urbana pri Pljuju, na Tržaški cesti pa se je onesvestil delavec Ivan Strauss. Oba je rešilni oddelček prepeljal v bolnišnico.

m Ustanovitev nove strelske družine. V ponedeljek je bila v Leskovcu pri Pragerskem ustanovljena nova strelska družina. Za predsednika je bil izvoljen Ignacij Leskovar. Delegata mariborskega oblasnega odbora sta obrazložila tamkajšnjemu članstvu, ki obstoja po večini iz samih krepkih kmečkih fantov, pomen strelskih društev.

m Iz gledališke pisarne. Uprava Narodnega gledališča poziva p. t. abonente, da čimprej poravnajo svoje zaostanke na abonmanu, ker mora gledališka blagajna zaključiti sezonski obračun.

m Napad? Včeraj jutraj je prišel na policijsko stražnico na Koroški cesti 21letni delavec Anton K. s štirimi ranami na glavi in povedal, da sta ga Ob bregu napadla in pobila dva neznanca. Ker je bil K. pijan in je znan razgrajati, stvar najbrže tudi z njegove strani ni bila tako nedolžna.

m Rokoborbe. V ponedeljek je Tom Sayer (Afrika) v 5 minutah zmagal nad Ljubljancem Šotlerjem. Borba Belić (Bolgarija) proti Manojloviću (Beograd) je v 25 minutah končala brez rezultata. Nemec Frank pa je v odločilni borbi v 35 minutah položil Mačjara Bognerja.

m Letalska nezgoda. Morčevemu aeroplanu »Lastavice« se je v ponedeljek nad Slovenskimi goricami pokvaril propeler. Moral je prisilno pristati. Tako pilot kakor aparat sta sicer neopkvarjena in nepoškodovana.

m Cirkus. V začetku avgusta bo prispel v Maribor svetovno znani cirkus Krone, ki potuje sešaj po Evropi.

m Zastrupljenje. Včeraj popoldne se je 36-letna ob Bregu 12 stanujoča služkinja Cecilija Benček zastrupila s pokvarjeno klobaso. Z rešilnim avtom so jo prepeljali v bolnišnico.

m Nezgode na igrišču. Na sportnem igrišču je priletel v nedeljo disk v glavo 20letnemu Ivanu Leberju ter ga raul na obrazu. Istotam si je pri padcu zlomil desno roko 8letni ljudskošolski učenec Rajko Šum.

m Padec s črešnje. S črešnje je padel v ponedeljek 28letni pomožni delavec Pavel Lapoček ter se pobil po glavi in desni roki. V okolici pa je padla tudi s črešnje 40letna posestnica Karolina Petelinčeva in se notranje poškodovala. Oba sta morala v bolnišnico.

m Tatvina kolesa. Posestniku sinu Ivanu Kirbišu iz Podove je v ponedeljek popoldne odpeljal neznanec iz veže ljudske šole v Samostanski ulici žančico kolo znamke »Rekord«, vredno 2050 Din.

m Kinematografi. Grajski kino: do danes »Dekle z Volge«. Kino Union: do vključno petka »Valček v spalnem vozcu«.

m Vlom v trgovino. V noči od ponedeljka na torek so neznanec vlomili skozi izložbeno okno v Karničnikovo trgovino s perilom na Glavnem trgu. Razmetali so vse, odnesli pa samo nekaj srajc in drugih predmetov. Razen tega so iz miznice vzeli krog 100 Din drobiža, dočim se ročne blagajne, v kateri je bilo več tisoč dinarjev, niso dotaknili.

m Aretacija. V ponedeljek je bila aretirana samo Marija M. radi suma prostitucije.

m Divjanje avtomobilistov po cesti proti Kamnici. V zadnjem času se dogaja, da nekateri avtomobilisti brezobzirno divjajo po cesti med Kamnico in Mariborom, po kateri hodijo množice ljudi v kopališče in iz kopališča na Mariborskem otoku. Bilo bi pač želeli malo več obzirnosti.

Novo mesto

Streljaška družina, ustanovljena v našem mestu leta 1925 pod vodstvom takratnega poveljnika orožniške čete, požrtvovalnega kapetana Sinkovca, je prva leta izborna uspevala, po njegovem odhodu pa polagoma zaspala. Ker je ta ustanova zelo važna in so podani vsi pogoji za njen obstoj, je nujno potrebno, da spet vstane k življenju, okrepana in poživljena, da bo uspešno vršila visoko svojo nalogo. Odlučne merodajne osebe so se ponovno pričele zanimati za reorganizacijo strelske družine. V ta namen bo v kratkem sklican sestanek zainteresiranih krogov kot tudi bivših članov streljaške družine.

Počevanje po zvezdi večernici

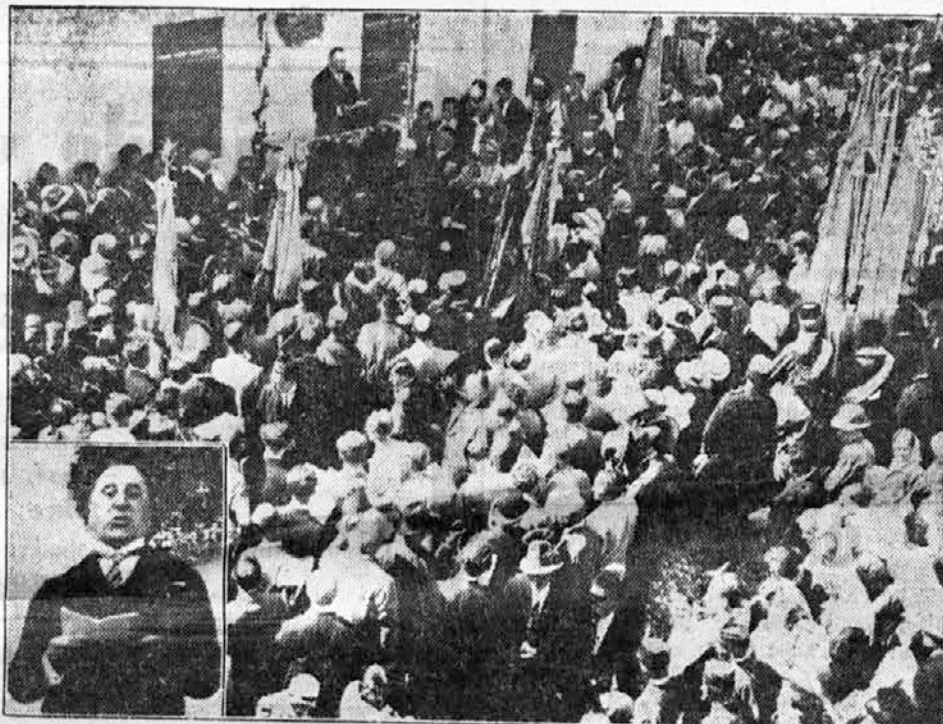
119.

Tako so si Dušan, Danica in Čučiruč izbrali vsak svojo kobilico. Zajahali so jih kakor konje in pričelo se je potovanje, kakršnega si na zemlji niti zamisliti ne moremo. Kobilice so se v velikanskih skokih poganjale dalje in so kmalu prehitele vso planjavo do temnih pragozdov. Tam so se za trenutek ustavile in se napasle.

S cerkljanskih svečanosti

Po odkritju spominske plošče. Od leve na desno: rektor dr. Šerko, dr. Hacin, obč. svetnik Likozar, polkovnik Novaković, župan Murnik, soproga gen. Popovića, minister in domačin Ivan Hribar, zastopnik Nj. Vel. kralja brig. general Popović, pokroviteljica ga. Hacinova, podban dr. Pirkmajer, g. Mahkota.

Dr. Ravnihar govori slavnostni govor.

Sprejem delegacije ameriške KSKJ v Ljubljani.

Huda nesreča med Šmarjem in Grosupljem

Avtomobil je povozil delavca Masnoglova in mu razparal trebuh

Včeraj se je pripetila med Šmarjem in Grosupljem huda avtomobilska nesreča, ki bi skoro zahtevala dvoješko žrtve.

21-letni delavec Masnoglav Julij iz Sapa pri Šmarju se je okrog 17. ure peljal s svojim kolesom proti Grosuplju. Sredi ceste ga je dohitel avto ter ga podrl na tla. Mimoidoši, ki so prihiteli na mesto nesreče, so ugotovili, da je avto ponesrečenca razparal trebušno votlino in mu prizadel tudi druge manjše poškodbe. Telefonirali so na rešilno postajo, ki je bila s vo-

jim vozilom takoj na mestu in odpeljala težko ranjenega delavca v ljubljansko bolnico, kjer se ponesrečenec bori s smrtjo.

Zanimivo je, da je avto brezobzirno nadaljeval vožnjo s pospešeno hitrostjo, tako da prisotnim ni bilo mogoče razločiti številke avtomobila. To se je posrečilo šele na železniški zavori na Čekovi, kjer je bil avto prisiljen počakati na ljubljanski potniški vlak. Avto je ba- je iz Zagreba. Preiskava je v teku.

Žalosten konec dobrega gospodarja

Zaradi prepovedane ljubezni in sramote si je prostovoljno končal življenje

Poljčane, 29. junija.

Pri Sv. Ani nad Makolami pri Poljčanah se je te dni obesil večji posestnik Janez Straus.

Ozadje žalostne, ki se je pripetila v četrtek zjutraj, je tale: ta gospodar je imel, dasi oženjen, s svojo dekle nezakonskega otroka. Radi tega je bil pred dnevi obsojen od slovenjebistiškega sodišča na 11.000 Din. Ta obsodba in pa sramota, ki ga je vedno bolj in bolj grizla, ga je privedla do tega, da je sklenil narediti vsemu temu hiter konec. Na 25. junija je zjutraj zgodaj vstal kot običajno. Toda mesto, da bi šel po opravkih, je vzel vrh, šel na skedenj, ter se tam na tramu obesil.

Zena ga sprva niti ne bi pogrešala, pa so imeli ta dan ravno napovedano košnjo. Ko je prišel sosed, ki bi naj pomagal kositi, je pogledal po možu, čeh: »Kje se le danes toliko časa zadržuje?« Ko ga ni našel ne zunaj in ne v hlevu, ga je šla slednjič iskati na skedenj. Tam ga je našla visečega. Mislila pa je sprva, da se mož le tako dela, zato je še zaklicala sosedu,

ki je prišel za njo: »Poglej, pogledaj, kakšne neumnosti počenja moj mož!« Toda sosed je videl drugače, videl je, da gre za resnico. Zato je brž priskočil in prerezal vrh, ali že prepozno — telo je že bilo mrzlo in trdo... mož je bil že mrtev.

Nesrečni pokojnik, ki zapušča ženo in 1 leto starega otroka, je bil dober gospodar. Rojen je bil leta 1887 v Kostivnici pri Poljčanah ter se je pred leti priženil k Sv. Ani. Žal, da so ga razmere, v katere je zabredel, privedle do tega, da je v najlepši moški dobi kot 44-letnik ubežal s tega sveta.

Litija

Tatovi v vlaku. V ponedeljek 29. t. m. je bila v vlaku med postajama Sava — Litija ukradena ženska ura. Ko se je mati za hip odstranila s svojim otrokom od sedeža, na katerem je imela ročno torbico, je po povratku na svoj prostor ugotovila, da ure ni več.

V St. Jurju pri Litiji je poginil nekemu posestniku najlepši vol.

Prva žrtve kopanja v Kamniku

Kamnik, 30. junija.

Danes dopoldne se je po Kamniku raznesla govorica, da so našli v Neviljici truplo mladega utopljenca. To je izzvalo po mestu veliko hrupa. kajti v Kamniku voda še več let ni zahtevala nobene žrtve. Ker so nekateri celo trdili, da se je nesreča pripetila v novem mestnem kopališču, je bilo razburjenje še večje. Nesreča pa se je dogodila takole:

V ponedeljek popoldne, kmalu po kosilu se je šel kopat v Neviljico 16-letni Franc Lamprečnik, mizarški vajenec pri tvrdki Mejač & Rojec na Grabnu, doma pri Sv. Lenartu blizu Čornjega grada. Kopat pa se ni šel v kopališče, temveč je krenil po Resnikovem travniku kakih 150 m ob strugi, nasproti košate lipe pa se je na travniku slekel. Najbrž se je nekaj časa solnčil, nato pa je šel v vodo, kjer ga je prijel krč, da je utonil. Opazil ga ni nihče, ker se je kopal čisto na samem in brez družbe.

Zvečer se je njegov sostanovalec, ko je prišel po enajsti uri domov, začudil, da mladega fanta še ni doma, ker ni bila njegova navada, da bi ostajal po 10. uri zunaj. Ko ga niti zjutraj še ni bilo domov, je šel vprašat v delavnico na Graben, a tudi tu ga ni bilo. Takoj si je mislil, da se je mlademu fantu moralo nekaj pripetiti, spomnil se je pa tudi, da je popoldne, ko je okrog 5. ure šel po Resnikovem travniku, videl na bregu obkoko kopalca, pa niti v vodi, niti v bližini nobenega. Popoldne na to iz razumljivih vzrokov ni polagal nobene važnosti, danes pa ga je takoj obšla zla slutnja. Krenil je k Neviljici in je res na onem kraju še našel obleko, katero je na nemalo začudenje spoznal za last pogrešanega mladeniča. Nobenega dvoma torej ni bilo, da je fant našel smrt v vodi, v kateri pa radi globočine ni mogel opaziti ničesar. Obvestil je takoj mojstra Mejača na Grabnu in orožništvo, nato pa so se podali skupno iskat truplo mladega utopljenca.

Kraj, kjer so našli obleko, leži kakih 150 metrov nad novim mestnim kopališčem. Voda je tod globoka nad 1 meter, kadar pa zapro zavornice v kopališču, se voda dvigne še za nadaljnji meter. Globočina je torej znatna, zakriva pa jo v precejšnji meri gosti grmovje, ki se iz obeh bregov sklanja nad strugo. Dno struge se skoro ne vidi, zato so morali spustiti vodo iz kopališča, in šele, ko je upadla, so se podali po strugi navzgor in na omenjenem kraju našli truplo mladega vajenca. Ležal je na trebuhu na dnu struge v pozi plavca s skrčenimi rokami in nogami ter stisnjenimi ustnicami — znak, da ga je med plavljanjem prijel krč in je v trenutku izginil pod vodo. Kakor zatrjujejo njegovi tovariši, je bil fant dober plavec in da ni utonil vsled tega, ker ni znal plavati, govori tudi dejstvo, da ni imel v sebi prav nič vode.

Utopljenca je našel g. Peterlin, ki ga je tudi potegnil na suho, na kar so ga prepeljali v mrtvašnico. Pokojni Franc Lamprečnik je bil priden in vesten fant in je njegova žalostna usoda vzbudila po vsem mestu splošno sočustvo.

Zalostna usoda mladega vajenca naj bo glasen opomin vsem onim, ki se hodijo kopat v Neviljico izven kopališča. Mestna občina je že lani prepovedala kopanje v Neviljici v onem delu struge, kjer je voda vsled zajezitve v kopališču globokejša. V strugi je namreč vse polno skritih kotanj in tolmunov in nevedši plavec iz plitve struge naenkrat zalde v globino, v kateri lahko utone. Mladí vajenec je utonil gotovo že v prvih popoldanskih urah, vendar pa ga ni nihče opazil v tako globoki vodi pod grmovjem, dasi so se do 6. ure zvečer vozili mimo kraja nesreče kopalci v čolnih. Na nasprotnem bregu pa se je vzdolž struge solnčila cela tropa otrok, vendar pa si je le malokdo upal v vodo. Neki čolnar je celo opomnil, da se ne bodo preje nehali kopati na teh nevarnih krajih, dokler ne bo kdo utonil. Žal se je to napovedovanje tako kmalu uresničilo.

Nesreča zaradi otrok

Litija, 30. junija.

Prišel je čas obiranja. Pri nas je začel z lipo in nadaljuje s čenčami vse tja do grozdja in sadja v jeseni. Pri takem obiranju se mnogokrat dogodi nesreča. Navadno je tega kriva lešva, koliko smrti, polomljenih rok in nog je bilo radi nje. Tokrat pa ni bila kriva toliko lešva, pač pa otroci posestnika K. Ti so mu namreč našagali kline skoraj do polovice njihove debeline, pričeli so pa radi večje zabave pri vrbnjih. No in tako je posestnik nič hudega sluteč stopal vedno višje, dokler ni prišel do našaganega klina. Tedaj pa reski in k sreči lešva ni bila previsoka. Padel je z vso težo svojega telesa na tla. Izpahnil si je samo palec na roki, tega pa tako močno, da mu je takoj pogledala kost iz njega.

Strašna usoda nezakonske matere

Litija, 30. junija.

V soboto zjutraj je odšla s košem na polje P. Franciška iz Zabave, odkoder je pa ni bilo več nazaj. Njen svak je prišel slučajno skozi sadovnjak, ki je oddaljen od hiše nekaj streljav in opazil neko žensko, kako visj na orehu. Takoj je priskočil in prerezal vrh, toda bilo je že prepozno. Spoznal je svakinjo, katera je posebno zadnje čase vedno tožila raznim okoličanom in domačim, da bo kar »zginita«, ker jo je njen fant z dvema nezakonskima otrokoma zapustil in je končno svoj sklep tudi storila. Pokopali so jo danes na farnem pokopališču.

Mokronog

Nabori so se vršili jako dostojno, ubrano petje se je razlegalo po trgu. Ni se pijančevalo, pač pa so fanje pili domačega šampanjca limonado, izdelek g. Fr. Kolenca. Ta pijaka res prekaša marsikak galilejski fabrikant in smo, tržani ponosni, da ima domačin toliko odjemalcev, da si je moral nabaviti še tovrstni avto, ki je v trgu tretji.

Gospodarske vesti

× Izredni občni zbor Narodne banke. Guverner Narodne banke je sklical za 12. julija izredni občni zbor Narodne banke, na podlagi čl. 60 in 85 zakona o Narodni banki. Na dnevnem redu je poslovanje upravnega sveta in nadzorstva v času od 1. jan. do 28. jun., odobritev bilance in razdelitev čistega dobička za isto poslovno dobo, ter volitev 24 članov upravnega sveta in 7 članov nadzorstva.

× Izvozna centrala za romunsko žito. V Bukarešti se je v zadnjih dneh ustanovila centralna izvozna in uvozna družba s sodelovanjem 130 organizacij, ki razpolaga s kapitalom 7 milijard lejev. Nova ustanova je bila ustanovljena za organizacijo reprezentanc za pospeševanje agrarnega izvoza v Francijo, Nemčijo, Italijo, Anglijo in Belgijo. Tudi domaš konsum naj bi se kril z zalogami te institucije. Vlada je ukinila vse izvozne premije na izvoz žitaric in oljčnega semena.

Borzna poročila

dne 30. junija 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 30. junija. Berlin 1342:11—1346:13, Bruselj 787:14—789:50, Budimpešta 988:38 do 991:34, Curih 1095:15—1098:45, Dunaj 797:59 do 799:99, London 275:05—275:87.

Beograd, 30. junij. Amsterdam 22:8202 do 22:7518, Berlin 12:11—13:4613, Bruselj 7:8714 do 7:9050, Budimpešta 9:8838—9:9134, Bukarešta 83:64—83:72, Dunaj 7:9959—7:9999, London 275:05—175:87, Milan 295:96—296:80, Newyork 56:4547—56:6247, Pariz 221:78—222:04, Praga 167:56—168:06, Zürich 10:9515—10:9845.

Zagreb, 30. junija. Amsterdam 22:7518 do 22:8202, Dunaj 797:5990—799:5990, Berlin 13:42 do 13:46, Bruselj 787:14—789:50, Budimpešta 988:38—991:34, London 274:05—275:87, Milan 295:90—296:80, Newyork ček 56:4538—56:6247, Pariz 221:38—222:04, Praga 167:48—167:98, Curih 1095:15—1098:45.

Dunaj, 30. junija. Amsterdam 286:20, Atene 9:2263, Beograd 12:5525, Berlin 168:82, Bruselj 99:03, Budimpešta 124:01, Bukarešta 4:2325, London 34:585, Madrid 68:25, Milan 37:22, Newyork 711:20, Pariz 27:845, Praga 21:0687, Sofija 5:153, Stockholm 190:65, Kopenhagen 190:40, Varšava 79:65, Zürich 137:58.

Curih, 30. junija. Beograd 9:1225, Pariz 20:2150, London 25:13, Newyork 516:75, Bruselj 71:93, Milan 27:02, Madrid 49:75, Amsterdam 207:85, Berlin 122:85, Dunaj 72:60, Stockholm 138:50, Oslo 138:35, Kopenhagen 138:35, Sofija 3:74, Praga 15:30, Varšava 57:90, Budimpešta 90:1250, Atene 6:72, Carigrad 2:45, Bukarešta 3:0725, Helsingfors 13, Buenos-Aires 166:75.

Vrednostni papirji

Ljubljana, 30. junija. 7% Blerovo 81, 8% Blerovo 91, Celjska pos. 150, Ljublj. kred. 120, Prva hrvatska šted. 950, Kred. zavod 195, — Stavbna 40, Ruše 145.

Zagreb, 30. junija. Državni papirji: 7% inv. pos. 83—86, vojna škoda ar. 389/390 387, 389),

kasa 389—390, december 393—394 (390, 392, 393), 4% agr. obv. 46:50—49:50, 7% Blerovo posojilo ar. 80:50—80:75, kasa 80 d., 8% Bler. 90:50—91:25, 7% pos. hip. banke 80:50—81:25, Begluške 61—63, Hrvatska banka 50—60, Prašedion 955—965, Jugoslov. Union 165—167, Jugo 67—68, Ljublj. kreditna banka 120 d., Medjunarodna banka 68 d., Srbska 191, Industrije: Sečerana Osijek 250—255, Trboveljska 250—262, Slavonija 200 d., Vevče 120 d., Tobalne 25 bl., Rdeči križ 45 bl., Nar. šum. 25 d., Gultman 110—120, Danica 65—70, Drava 235—236, Isis 45—46, Dubrovačka 300 d., Jad. pl. 485 d., Oceanija 190 d.

Beograd, 30. junija. Ratna šteta pr. 386:50 do 386:142, 386, 387; 387:50, 386:37 (2300 K.), nov. 396—395, 295:50 (600 K.), 7% Blerovo posojilo 12:81 (1000 dol.), 7% posojilo hip. b. 81 bl., Begluški 63—62, Narodna banka 6500 tražnja.

Dunaj, 30. junija. Bankverein 15, Kreditni zavod —, Dunav-Sava-Adria 14:60, Prioritete 92:25, Ruše —, Trbovlje 32:90, Leykam 2:35. Notacije naših državnih papirjev v inozemstvu London, 30. junija, 7% Bler 79:50—80, Newyork, 30. junija, 8% Bler 90—91, 7% Bler 79—80, 7% pos. Drž. hip. b. 79—79:375.

Ljubljansko lesno tržišče

Tendencja mlačna, promet: 1 vagon rezane je-lovine, 1 vagon remeljnov, 2 vagona bukovih rezanih drv.

Žitna tržišča

Na ljubljanskem tržišču tendenca stalna, brez prometa.

Novi Sad, 30. junija. Vse neizpremenjeno. — Promet: pšenica 8 vagonov, koruza 5 vagonov, oves 1 vagon, moka 8 vagonov. Tendencja neizpremenjena.

Sombor, 30. junija. Pšenica: baška okolica Sombor 78/79 kg 162—167:50, Oves: baški, sremski, slav. 160—165, Ječmen: novi 64/65 kg 130—140, Koruza: baška 94—96, baška julij 96—98, baška ladja Dunav 98—100. Tendencja: neizpremenjena. Promet: 33 vagonov.

Budimpešta, 30. junija. Tendencja prijazna. Promet miren. Koruza: julij 13:42, 40 (13:44 do 13:46), avgust 13:48 (13:52—13:54, 13:50), maj 11:61, 54, 63 (11:50).

Hmeljarsko poročilo Zalec v Savinjski dolini 30. junija 1931. Pri najugodnejšem vremenu se hmeljska rastlina prav lepo razvija in je prirastla že do vrha drogov. Ona je popolnoma zdrava, svežezelene barve, brez škodljivcev in bolezní, nastavlja mnogo panog, na katerih se prikazujejo cvetni popki. Obče stanje nasadov je pa slej ko prej neenako. Minule tedne so hmeljarji še čistili vrste ter rastline drugič obšipavali. Kupčija miruje.

Otomane

v različnih vzorcih in najmodernejših oblikah, peresnice, žimnice, divane, pat. fotelje, blaga vse vrste in žimo dobite najceneje pri

Franc Sajovic,
Ljubljana, Stari trg 6 1537

Samo 3- Din dnevno po plošči

imate lahko zabave.

Izposodite si jih pri „SLAGER“ Vegova ulica 2 1501 c

Razpis

Mestna elektrarna in vodovod v Brežicah razpisuje

službo obratovodje,

ki bi bil obenem monter.

Nastop službe 1. septembra 1931.

Plača po dogovoru.

Prošnje, opremljene s priporočili in osebnimi listinami, je vlagati pri mestni elektrarni v Brežicah (občinski urad) do 15. julija t. l.

Mestna elektrarna in vodovod v Brežicah.

Makulturni papir

se poceni prodaja

Na razpolago večja količina

Naslov pove uprava Jugoslovana

Naznanilo otvoritve

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem danes otvoril v

higijenično preurejenem lokal

Prešernova ul. 5 (preje delikatesa Lapajne)

podružnico za prodajo svežega mesa vseh vrst, prekajenih mesnih izdelkov, divjačine, perutnine in raznovrstnih delikates

Priporočam se cenj. občinstvu ter zagotavljam točno postrežbo po zelo zmernih cenah

Fran Slamič velemesarija, tvornica mesnih izdelkov in konzerv, Ljubljana, Gosposvetska 6

Vse barve, lake in firneže

dobite najbolje in po konkurenčnih cenah pri

„Lustra“ V. Laznik Ljubljana

Gospodarska cesta 12 poleg restavracije „Novi Svet“ 1520

Knežinja Zureva

prekrasni ljubavni roman. Cena Din 30.—, v platnu vezan 35.—. Naroča se pri upravi „Jugoslovana“, Ljubljana, Gradišče štov. 4

Nogavice, rokavice, volna in bombaž 400

sajoneže in v veliki izbiri pri

KARL PRELOG Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg.

Hranilnica Dravske banovine

Ljubljana Celje Maribor

Najvarnejša in najboljša prilika
za nalaganje prihrankov

Najlepša ugodnost za najemanje
cenenih posojil

Za vloge in vse obveznosti jamči Dravska
banovina z vsem premoženjem in davčno močjo

Sport

Po porazu

Odlučitev je padla. Romuni so nas proti pričakovanju premagali. Poraz je tem hujši, ker smo ga doživeli doma. Balkanski kup je za nas izgubljen — tolaži nas edino misel, da ne za vedno, kajti čarilo je prehodno — drugo leto bo mogoče drugače.

Romuni so zmagali zaslužno, vsi objektivni gledalci so morali priznati, da je prišel pokal v dostojne roke. Igrali Romunov je bila v vsakem oziru prvotna.

Naši igralec je predvsem manjkala homogenost. Krilska vrsta je igrala pod običajno formo, posebno Djokić. Napad ni pokazal nikake višrnosti. Zečević, ki je imel dober dan, je bil le malo zaposlen. Naši so zastreljali najsigurnejše pozicije. Hitrec je preveč soliral. V splošnem so si vsa mnenja edina, da so zmagali boljše in da je bil naš team slabo sestavljen.

Nogometni turnir v Ljubljani

V včerajšnji številki je pomotoma izostalo poročilo o nogometnem turnirju v Ljubljani. Turnirja so se udeležili Primorje, Svoboda, Slovan in Jadran. Zmagalo je Primorje, ki je nastopilo z močno kombinirano postavo, ki pa je vseeno zadostovala za sigurno zmago.

Rezultati so bili: Jadran : Slovan 4 : 3. Primorje : Svoboda 7 : 3. Svoboda : Slovan 3 : 0 p. f., Primorje : Jadran 11 : 0.

Ostale tekme:

Jesenice: Bratstvo : Sokol (Skofja Loka) 2 : 1.

Kranj: Ilirija old boys : Sokol 11 : 3.

Osijek: Slavija : BSK 2 : 0.

Zagreb: Zagreb : Bukarešta 6 : 2 (3 : 0).

SK Rapid : F. C. Kapfenberg

5 : 4 (3 : 1)

Mariborski Rapid je v nedeljo gostoval v Kapfenbergu ter odigral proti tamkajšnjemu F. C. Kapfenberg prijateljsko tekmo. Mariborčani so bili domačinom v vsakem oziru nadmočni in so zaslužno zmagali v razmerju 5 : 4. Mariborčani so 10 minut pred koncem igre vodili še z 5 : 1 in je le pristranskemu sodniku pripisoval, da so domačini rezultat popravili na 5 : 4.

ISSK Maribor : SK Orient (Sušak)

2 : 1 (1 : 0)

Okrožni prvak je svojo prvo tekmo na Sušaku odločil v svoj korist s pičlim rezultatom 2 : 1. Rezultat odgovarja poteku igre.

Stanje beogradske in vojvodinske lige po nedeljskih tekmah:

	2. liga	
BSK	4 4 0 0 18 : 3 8	
Slavija	3 2 0 1 4 : 3 4	
Bačka	4 2 0 2 10 : 8 4	
Soko	5 1 1 3 6 : 10 3	
Jugoslavija	3 1 0 2 3 : 7 2	
Novi	3 0 1 2 2 : 13 1	

	3. liga	
Mačva	6 6 0 0 10 : 2 12	
Gradjanski	6 4 0 2 19 : 9 8	
Bačka	6 4 0 2 10 : 6 8	
Slavija	6 3 0 3 11 : 12 6	
Sand	6 2 0 4 8 : 8 4	
Vojvodina	6 2 0 4 11 : 12 4	
Obilič	6 2 0 4 12 : 16 4	
PSK	6 1 0 5 12 : 25 2	

Plavalci Ilirije v Karlovcu

V ponedeljek na praznik je vrnila plavalna ekipa Ilirije karlovačkim plavcem poset v Ljubljani. Nastopila je v prijateljskem dvomatchu proti Karlovačkemu Sportskemu Udruženju (KSU) in zmagala sigurno s 57 : 38.

Posamezni rezultati so bili: 50 m prosto: 1. Lavrenčič (I) 31, 100 m prosto: 1. Laškarin (KSU) 1:29, 50 m prosto dečki: Fetič M. (I) 36,2, 200 m prosto: 1. Fritsch (I) 2:45,4, skoki juniorjev: 1. Zihel (I), 200 m prosto: 1. Lukac (KSU) 3:15, skoki s stolpa: 1. Grilo (KSU), 3x50 m mešano: 1. Ilirija I (Grilo, Zirovnik, Fritsch) 1:50,3; waterpolo: Ilirija : KSU 2 : 2 (1 : 0).

Državno prvenstvo v sabljanju

Včeraj smo objavili rezultate prvega dne, danes prinašamo nadaljni potek. V fletu juniorjev je premagal Pengov (Ilirija) V. Mažuranič, a je navzile temu zasedel drugo mesto, ker je imel več zadetkov: 1. Mažuranič (Zagreb) 8 zmag (14 touche), 2. Pengov (Ilirija) 8 zmag (21 t.), 3. inž. Arnestin (Kakabi).

V ponedeljek jutraj so bila predtekmovalna juniorjev v sabliji v dveh skupinah. V prvi je zmagal dr. Pichler, 2. Pintarič, 3. Seunig St. (I), druga skupina 1. inž. Arnestin, 2. Ladani, 3. Mandelje (I). Finale: 1. Pintarič (Makabi), 2. inž. Arnestin, 3. Seunig (I). V fletu je zmagal Jakopčić (Subotica), 2. Freund (Vel. Beckerek), 3. Alkalaj (Beograd).

Dvodnevno gostovanje I. SSK Maribora na Sušaku

Mariborski okrožni prvak je v nedeljo in v ponedeljek gostoval na Sušaku ter odigral proti tukajšnjemu SK Orientu dve prijateljski tekmi. Prvi dan so zmagali Mariborčani v razmerju 2 : 1 (1 : 0), drugi dan pa so podlegli s 4 : 1 (2 : 0).

Radio

Ljubljana, sreda, 1. julija. Opoldan program od 18.00. 18.00. Jože Premrov: Razkol in obnova cerkvenega edinstva v oglejski patriarhiji. 18.30. Salonski kvintet. 19.30. P. dr. R. Tominec: Portret iz svetovne literature in umetnosti (John Milton). 20.00. Koncert »Sloga« godbe na pišala. 21.00. Salonski kvintet. 22.00. Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, sreda, 1. julija. 12.20. Kuhinja. 12.30. Plošče. 13.30. Novice. 20.00. Francoski počitniški tečaj v Zagrebu. 20.10. Poročila. 20.30. Koncert simfoničnega orkestra Amaterjev. 21.30. Novice. 21.45. Zvočni film.

Beograd, sreda, 1. julija. 11.30. Plošče. 12.45. Radio orkester. 13.30. Novice. 19.00. Ciganska glasba. 20.00. Predavanje. 20.30. Radio orkester. 21.00. Novice. 21.20. Pevski zbor »Marinkovič«.

Praga, sreda, 1. julija. 11.30. Plošče. 12.30. Bratislava. 14.10. Plošče. 14.30. Moravska Ostrava. 17.20. Plošče. 19.05. Igra. 20.05. Brno. 22.00. Ljudska glasba. 21.30. Komorna glasba.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

III. No. 7079/1. 1804

Izkaz živalskih kužnih bolezni v območju Dravske banovine.

po stanju z dne 25. junija 1931.

Opomba: Imena sedežev sreskih načelnikov (mestnih magistratov) so natisnjena z debeljšimi, imena občin pa z navadnimi črkami; kraji s številom zakuženih dvorcev so navedeni v oklepajih.

Suštavec:

Dolnja Lendava: Kobilje (Kobilje 1 dvorec).

Steklenina:

Laško: Sv. Krištof (Rimske Toplice 1 dvorec); Ljutomer: Godemarci (Godemarci 1 dvorec).

Garjavost konj:

Litija: Ržišče (Izlake 1 dvorec); Novo mesto: Smihel-Stopiče (Smihel 1 dvorec).

Svinjska kuga:

Krško: St. Janž (Češence 1 dvorec); Maribor desni breg: Sv. Ana (Motnja 1 dvorec); Novo mesto: Novo mesto (Kandija 2 dvorca).

Svinjska rdečica:

Konjice: Zreče (Spodnje Zreče 1 dvorec); Litija: Krka (Krškas 1 dvorec); Ržišče (Izlake 1 dvorec); Šmartno (Liberja 1 dvorec); Temenica (Pusti Javor 1 dvorec); Trebeljevo (Janče 1 dvorec); Velika vas (Zg. Preker 1 dvorec); Ljubljana: Dobrunje (Stepanja vas 1 dvorec); Ježica (Stožice 1 dvorec); Vič (Glinice 1 dvorec); Murska Sobota: Serdica (Serdica 1 dvorec); Sotina (Sotina 1 dvorec); Radovljica: Ribno 1 dvorec); Skofja Loka: Skofja Loka (Skofja Loka 1 dvorec); Ljubljana mesto: 2 dvorca.

Kokoška kuga:

Čabar: Draga (Glažuta 12 dvorcev).

Gniloba čebelarjev zalege:

Ptuj: Breg (Spodnji Breg) 1 čebelnjak, Ločič (Ločič 1 čebelnjak).

Kraljevska banska uprava Dravske banovine,

v Ljubljani, dne 25. junija 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

A 56/31—3. 1806—3—2

Oklic,

s katerim se sklicujejo sodišču neznani dediči.

Prijatelj Janez, posestnik iz Goriče vasi št. 57, sedaj v Hurley, Wis. v Severni Ameriki, je ravnat umrl dne 18. decembra 1926 in ni zapustil nobenega sporočila poslednje volje.

Je li kaj dedičev, sodišču ni znano.

Gospoda Prijatelj Antona, posestnika v Goriči vasi št. 19 postavlja sodišče za skrbnika zapuščine.

Kdor hoče zahtevati zapuščino za se, mora to v enem letu od danes naprej javiti sodišču in izkazati svojo dednisko pravico.

Po preteku tega roka se bo zapuščina, v kolikor so zahteve izkazane, izročila upravičnim dedičem, ako pa teh ne bo, pa zapade v korist državnemu zakladu.

Okrajno sodišče v Ribnici, odd. I.,

dne 20. junija 1931.

*

E C 154/31—1. 1812

Oklic.

Tožeča stranka Kovačič Jože st. Dolga vas št. 18, je vložila proti toženi stranki Kovačič Jože ml. Dolga vas št. 45, radi vzdrževanja po § 154 o. d. z. s prip. k opr. št. C 154/31—1 tožbo.

Narok za usno razpravo se je določil na 11. julija 1931 ob poldevetih pred tem sodiščem v izbi št. 3 razpravna dvorana.

Ker je bivališče tožene stranke neznano se postavlja Čerček Matija, sodni služitelj v p. v Kočevju za skrbnika, ki jo bo zastopal na njeno nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sama ali ne imenuje pooblaščenca.

Okrajno sodišče v Kočevju, odd. II.,

dne 22. junija 1931.

*

E 2/31—14. 1815

Dražbeni oklic.

Dne 25. julija 1931 ob poldevsetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga 1. Dovje vl. št. 357, 2. k. o. Hrušica vlož.

št. 89, 3. k. o. Jesenice vlož. št. 224; 4. k. o. Koroška Bela vlož. št. 93.

Cenilna vrednost: ad 1. 8454-56 Din, ad 2. 44.394—Din; ad 3. 9058-50 Din, ad 4. 32.501-05 Din; najmanjši ponudek: ad 1. 5640—Din, ad 2. 29.600 Din, ad 3. 6050 Din, ad 4. 21.700 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Kranjska gora,

dne 26. junija 1931.

*

E 227/31—13. 1816

Sklep.

Izvršilna stvar zahtevajoče stranke Jenko Ivana, posestnika in zidarskega mojstra na Javorniku, ki jo zastopa dr. Stanovnik Aleš, odvetnik na Jesenicah zoper zavezano stranko Reven Marijo, posestnico na Javorniku št. 123 radi 4500 Din s pripadki.

Vsled predloga zahtevajoče stranke v svrhu doseganja višjega izkupička se tusodni dražbeni oklic z dne 10. junija 1931 opr. št. E 227/31—8 v pogledu datuma in kraja dražbe preklicuje in na novo odreja, da se vrši dražba zavezanke nepremičnine kat. obč. Javornik vlož. št. 256 dne 18. julija 1931 ob devetih na licu mesta na Javorniku št. 123 in ne kakor je bilo prvotno objavljeno da se vrši dr. 17. julija ob poldeseti uri pri tem sodišču. — Hkrati se dražbena oklica, objavljena v »Jugoslovanu« z dne 17. junija in 23. junija 1931 pod št. 1661 v kolikor se tiče datuma in kraja dražbe razveljavljata.

Okrajno sodišče v Kranjski gori, odd. II., dne 26. junija 1931.

Konkurzni razglasi

Sa 17/30—9. 1820

716.

Konec poravnave.

Poravnalno postopanje dolžnika Stegmüller Antona, trgovca na Muti je končano. Poravnava sodno potrjena.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. III.,

dne 21. maja 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

1811

Narodna banka kraljevine Jugoslavije.

Na podstavi čl. 60 in 85 zakona o Narodni banki kraljevine Jugoslavije, se sklicuje 12. julija t. l. ob devetih dopoldne v palači Narodne banke v Beogradu

IZREDNI ZBOR

z naslednjim dnevnim redom:

1. konstituiranje zbora in volitev dveh delničarjev za štetje glasov in overitev zapisnika;

2. poročilo nadzorništva in obračun za delovanje od 1. januarja do 28. junija 1931. leta;

3. poročilo nadzorništva za delovanje do 28. junija 1931. leta;

4. odobritev bilance, predloga o razdelitvi dobička in delovanja upravnega ter nadzorstvenega odbora do 28. junija 1931. leta;

5. podelitev razrešnice upravnemu in nadzorstvenemu odboru za delovanje do 28. junija 1931. leta;

6. volitev dvajset štirih članov v upravni odbor;

7. volitev sedem članov v nadzorstveni odbor.

Zbora se sme udeležiti vsak delničar-državljan kraljevine Jugoslavije, ki ima najmanj deset delnic (čl. 60 zakona o Narodni banki). Delničarje, ki imajo po manj kot deset delnic, sme predstavljati eden od njih ali kak tretji delničar; ta pooblaščenec ima toliko glasov, kolikor ima zbranih skupinskih delnic (čl. 72 pravilnika).

Delničarji, ki žele prisostvovati temu zboru, morajo predložiti svoje delnice, kakor tudi druge potrebne listine, najpozneje pet dni do dne sklicanega zbora, t. j. zaključno do 6. julija 1931. leta.

Predložene delnice sprejemajo in potrjujejo prejem:

v Beogradu Narodna banka, odeljenje za zajemne na zaloge in ostave, Državna hipotekarna banka in Poštanska štedionica (Poštna hranilnica);

v notranjosti vse bankine podružnice.

Po zboru dvigne vsak delničar svoje del-

nice (in druge priložene listine), ako vrne prejemnico tam, kjer jih je vložil.

Po odredbi čl. 71 zakona o Narodni banki se pripominja, da so pred sodiščem uničene delnice naslednjih števil: 9.386—405; 10.723; 11.829; 16.259; 18.304—305; 18.325—329; 18.331; 18.340—348; 18.350—353; 18.358—368; 18.741; 18.743; 18.745—748; 19.606—609; 19.611—613; 19.622—623; 19.625; 19.712; 19.714; 19.797—800 in 59.710—714.

V Beogradu dne 25. junija 1931.

Br. 76692 Guverner Narodne banke kraljevine Jugoslavije Ignjat J. Bajloni s. r.

*

Stev. 373. 1809—2—1

Natečaj

za sprejem učenk v državno babiško šolo v Ljubljani.

Na podlagi pravilnika za šole za babice, objavljenega v Uradnem listu št. 76 z dne 14. julija 1927 se sprejme v redni šolski tečaj 1931/1933 državne babiške šole v Ljubljani največ 20 učenk.

Pogoji za sprejem učenk v babiško šolo so:

Kandidatinja ne sme biti mlajša od 20 in ne starejša od 35 let, kar dokaže s krstnim listom.

Biti mora dobrega vedenja, kar dokaže z navedenim izpovedalno svoje občine.

Če je omožena, mora imeti možovo pisмено dovolilo, overovljeno od pristojnega oblastva; če je ločena pa mora to dokazati s potrdilom duhovnega ali civilnega sodišča.

Dovršiti je morala najmanj 4 razrede osnovne šole; prvenstveno se sprejme v šolo ona, ki je dovršila kak razred srednje šole.

Biti mora telesno in duševno zdrava ter sposobna za opravljanje babiškega poklica in ne noseča, kar dokaže z uradnim zdravniškim izpovedalom.

Kandidatinja za brezplačno učno mesto mora biti državljanka kraljevine Jugoslavije ter mora dokazati z ubožnim spričevalom občine, potrjenim po pristojni davčni upravi, da je tako siromašna, da ne more plačevati iz svojih sredstev učenja v babiški šoli.

Učenka, ki se šola ob svojih stroških, plačuje za internatske stroške po Din 500 na mesec.

Vse učence, najsi se uče ob svojih ali ob državnih stroških, imajo stanovanje in hrano v šoli ter morajo plačati ob vstopu v šolo 2000 Din naenkrat ali v enakih mesečnih obrokih, najdalje v prih. 12. mesece, za nabavo babiških priprav in drugih potrebščin (učnih pripomočkov).

Tečaj za babice traja 18 mesecev ter se začne dne 1. septembra 1931.

Pravilno kolekovane prošnje za sprejem v državno babiško šolo v Ljubljani z vsemi dokumenti t. j. krstnim listom, šolskim spričevalom, domovinskim listom, navedenim spričevalom, dovolilom moža oziroma dokazilom o ločitvi zakona, zdravniškim spričevalom ter ubožnim listom, potrjenim po pristojni davčni upravi, je vložiti najkasneje do 1. avgusta 1931 pri upravi državne babiške šole v Ljubljani, Stara pot št. 3, potem pristojnih sreskih načelstev.

Prošnje, poslane po tem roku, se ne bodo vpoštevale.

Uprava državne babiške šole

v Ljubljani, dne 25. junija 1931.

*

Stev. 6318/II. 1822

Razpis.

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje za na dan 6. julija 1931 ob 11. uri nabavo

15.000 kg okroglega železa za beton.

Pogoji se dobe pri podpisani.

Direkcija drž. rudnika Velenje,

dne 27. junija 1931.

*

Stev. 4843/31. 1810

Razglas

o pismeni ofertalni licitaciji za zgradbo vodovoda v Hrastniku.

Zupanstvo Trbovlje razpisuje na podlagi sklepa obč. odbora na seji dne 9. junija 1931. pismeno ofertalno licitacijo za zgradbo vodovoda v Hrastniku.

E. M. Remarque:

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate.
Ponatis, tudi v izviru, prepovedan.)

Potem gre z drsajočimi koraki po sivi sobi mimo mene. Vitka, mladeniška postava v križasti kazneniški obleki. Nazaj gre med sivo zidovje, v brezupne večere, na trdo ležišče, kjer je sam s svojim gnusom in s svojo zapuščenostjo.

*

Dolgo časa sem sedel doma in mislil na Alberta. Če bo začel razmišljati in tuhtati o vojni in gledati tisto z drugimi očmi, potem je izgubljen. S strahovi mrtvecev v celici ne bo gotov.

Albert je bil hraber vojak; mnogo sovražnikov je spravil na drugi svet. To je zdaj usodopolno zanj. Spomnil sem se na pretekla leta — naenkrat sem videl jasno in razločno pred seboj steno iz ilovice, v nji strelno lino, puško z dalnogledom za ciljanje, za tem pa mrzlo oprežujoč, napet obraz: Bruno Mückenhaupt, najboljši bataljonski ostro-strelec, ki ni nikdar izgubil cilja.

Skočil sem pokonci; — videti moram, kaj dela zdaj in kam je prijadral.

Visoka hiša z mnogimi stanovanji. Na stopnicah

127

se je kar cedila vlaga. Sobota je, povsod stoji vse polno čebrov, metelj in žensk z zavihanimi krili.

Vreščav zvonec, ki je mnogo preglasen za tista vrata. Obotavlja me je nekdo odprl. Vprašal sem po Brunu. Zena mi je velela vstopiti. Mückenhaupt je sedel golorok na tleh in se je igral s hčerko, slamnato plavo, kakih pet let staro deklico, z veliko, modro pentljo v laseh. Iz srebrnega papirja ji je napravil reko čez preprogo, po reki je pa razpostavil papirnate ladjice. Na nekatere teh je nataknil kosmiče vate, to so parniki, v katerih se vozijo majhne punčke iz celuloda. Bruno je kadil udobno iz precej dolge pipe. Na porcelanasti glavi pipe je bil naslikan klečeč vojak s puško, pripravljeno za strel. Spodaj pa je stal napis: Vadi oko in roko za domovino!

»Glej ga no,« je dejal Bruno, lopnil narahlo deklico in jo pustil, da se je sama igrala. Šla sva v drugo sobo. Zofa in stoli so bili prevlečeni z rdečim plišom, na naslonjalih so bili razgrnjeni kvačkani prtiči, tla pa so bila tako namazana, da sem spodrsnil. Vse je čisto in na svojem mestu; na nastavku nad zofo stoje školjke, drobni kipci, fotografije, v sredi, na rdečem žamet, pod steklenim pokrovom, pa Brunova odlikovanja.

Razgovarjala sva se o tistih časih. »Ali imaš še svojo listo zadetkov?« sem ga vprašal.

»Toda človek,« mi je odvrnil Bruno očitajoč, »ta se nahaja vendar na častnem mestu.«

Privlekel jo je iz nekega predala in je z užitkom

prelistaval po nji. »Poleti je bil naravno vedno najboljše čas zame, ker se je zvečer tako dolgo videlo. Tukaj — glej — junij 18. štiri strele v glave, 19. tri, 20. eden, 21. dva, 22. eden, 23. nobeden. Svinje so nekaj zavohale in so postale bolj previdne — toda tukaj, pazi. 26. ta dan je prišla ravno nova zamena, ki ni o Brunu še ničesar slutila, devet strel v glave, kaj praviš k temu, kaj?«

Kar blestel je. »V dveh urah! Kar smešno je bilo. Ne vem, ali radi tega, ker sem jim pušnil v podbradke, so ko kozli drug za drugim skakali do prsi iz jarkov. Toda poglej tu — 29. junij ob 1002 zvečer strel v glavo, to ni šala, Ernest, vidiš, da sem imel pričo, tu stoji: Potrjuje podnarednik Schlie. Ob desetih zvečer, že skoraj v temi, to je že nekaj, kaj? Človek, kakšni lepi časi so to bili!«

»Povej, Bruno,« sem vprašal, »tisto je bilo res nekaj velikega, kar si uganjal tam zunaj, ampak zdaj, — mislim namreč, če se ti včasih tisti reveži ne smilijo?«

»Kaj?« je odvrnil osupljen.

Ponovil sem, kar sem vprašal prej. »Takrat smo bili sredi vsega tistega, Bruno, — danes je pa vendar vse drugače.«

Pomaknil je svoj stol nazaj. »Človek, ti si gotovo boljševik, kaj? Saj je bila vendar dolžnost! Povelje! No, kaj tak?« — Uzaljen je zagrabil svoj dnevnik o streljih, ga zavil v svilnat papir in porinil v predal.

Spomenik za iznajditelja plinskega motorja
Iznajditelja plinskega motorja Nikolaju Ottoju in Evgeniu Langen-u so odkrili ob 70. letnici Društva nemških inženjerjev v Kölnu spomenik. Spomenik je model prvega motorja na plin.

Zamorska kraljica in francoski orožnik

Na francoskem bodo te dni pred sodiščem razpravljali o zanimivi tožbi, ki jo je vložila proti francoski državni blagajni prava in pristna kraljica, čeprav je zamorka.

Kraljica Salima Mahimba I. je vladala do leta 1912 na otoku Moheli (severno od otoka Madagaskarja). Otok ima 30.000 prebivalcev. Kraljica je vladala pod francoskim protektoratom. Čeprav pa je bila zamorka, je bila vendar zelo izobražena ženska, ker je bila šolana na evropski način.

Kraljica pa se je bila zagledala v mladega francoskega orožnika. Kar bi bilo v Evropi nemogoče, to je bilo mogoče daleč od Evrope in kraljica se je v glavni cerkvi na otoku Reunion z orožnikom poročila. Sam francoski generalni guverner na Madagaskarju je bil ženitovanjska priča. Ker pa to ni šlo, da bi bil francoski orožnik kralj, je orožnik svojo službo pustil in se preselil k svoji ženi v njeno kraljevsko palačo.

Tako je šlo vse gladko, dokler si ni francoska vlada otoka prisvojila. Kraljico so odstavili in jo poslali v prežnanstvo. Vsi, kraljica in njen mož in njuna hčerka, so odšli v Francijo, kjer so si kupili lepo posestvo, vlada pa je plačevala bivši kraljici po 5000 frankov pokojnine mesečno.

Prišla pa je inflacija in vrednost franka je znatno padla. Kraljica je dolgo molčala, sedaj pa, ko so otvorili kolonialno razstavo, se je oglasila in hoče imeti svojo pokojnino zvišano. Splošno sodijo, da vlada ne bo umazana in da se bo stvar zlepa poravnala.

Magistratne mačke

Berlinski magistrat je nedavno sklenil imenovati 24 mačk, nekaj samcev in nekaj samic, za »magistratne mačke«. Magistratne mačke bodo dobile okoli vrata posebne ovrtnice, na stroške mestne občine pa tudi vsak dan nekaj mleka.

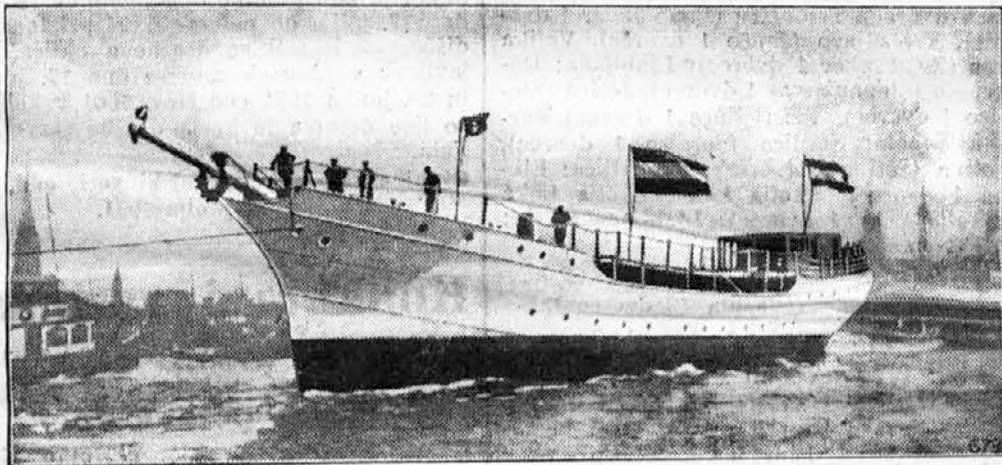
Te mačke so namreč za berlinsko tržnico silno potrebne in koristne. V tržnicah je namreč

povsod pravo leglo miši in podgan. Mišjo nadlogo v berlinskih tržnicah so poskušali sicer že večkrat zatreti s strupom, pa vse zastoj — mačke so se še vedno izkazale kot najboljše zatiralke miši.

Bali so se pa, da bi mačke utegnile podivjati brez prave hrane in zato je magistrat sklenil, da bo nekaj mačk redil na občinske stroške, v mestni proračun pa so vpisane kot »magistratne mačke«.

Zdravila za lažnjivce

Na nekem vseučilišču v Zedinjenih državah imajo zavod, ki mu pravijo »zavod za razkrivanje hudočelov«. Učenci, ki delujejo na tem zavodu, trdijo, da se jim je posrečilo najti v najnovejšem času sredstvo, s katerim prisilijo lahko vsakega človeka, da pove resnico. Sredstvo namreč vbrizgajo v človeka, človek pa pade nato v neko pol-omotico in v tem stanju ga

V Hamburgu so spustili v morje žolsko ladjo za jugoslovansko trgovsko mornarico
Ladjo so spustili v morje na svečan način v navzočnosti našega poslanika v Berlinu in zastopnikov nemških oblastí.

Belgijski kralj in letalec Kronfeld

Letalec na letalo brez motorja Kronfeld razkazuje svoje letalo belgijskemu kralju in kraljici.

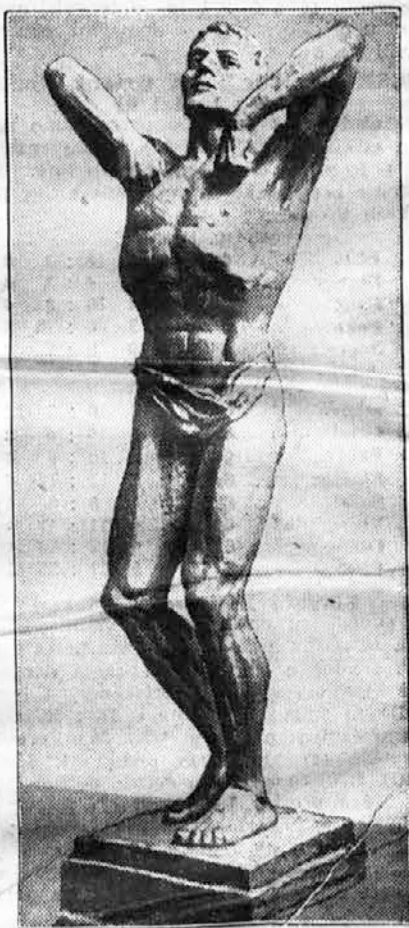

Težka avtobusna nesreča na Arlbergu

Na arlberškem prelazu (Tirolsko) se je prevrnil avtobus s 13 potniki na nekem ovinku 25 metrov globoko v brezno. Deset oseb je bilo težko ranjenih. Na sliki vidimo razdejani avtobus.

začno vpraševati, človek pa v svoji omotici nima več toliko moči, da bi se zavedno lagal, ampak mora govoriti resnico.

Sredstvo je neka mešanica iz morfija in skopolamina. Učenci trdijo, da so s tem sredstvom še vsakega lažnjivega zločinca ukrotili. Sredstvo je sicer popolnoma neškodljivo, učinkuje pa po poldrugo uro.

Spomenik umrlim vojnim ujetnikom
V Allensteinu so te dni odkrili spomenik vojnim ujetnikom, ki so v Allenstein-u med vojno pomrli.

V kakšni legi spé zdravi ljudje?

V Pittsburgu v Zedinjenih državah imajo poseben zavod za proučevanje spanja. Na tem zavodu so učenci 4 leta fotografirali ljudi v spanju in tako ugotovili, v kakšne lege se spravljajo različni ljudje med spanjem. Opazovali so 22 zdravih dijakov, 20 oženjenih oseb srednje starosti, potem 50 letnih žensk in 20 umobolnih ljudi in so ugotovili, da menja človek v osemurnem spanju svojo lego 20 do 40 krat. Od vsake izpremembe lege do druge poteče najmanj 2 in pol minute, polovica leg traja samo po 8 minut, ena desetina leg pa 10—15 minut. Jako redko se pa zgodi, da bi ležal zdrav človek eno celo uro popolnoma mirno. Speči ljudje o svojih pregibih nič ne vedo. »Zdravo« spanje je torej zelo nemirno. »Nepremično« spanje so opazovali le pri ljudeh, katerim so dali prej kakšno močna zdravila.

»Ledenih gor« letos ni

V polarnih krajih vladjo letos posebne razmere. Kakor poroča list »Newyork-Times«, čakajo ameriške opazovalne ladje še vedno, če se bodo kje pojavili za plovbo jako nevarne »ledene gore«, toda letos jih ni. Tudi opazovalna ladja »General Greene« je naletela samo na 2 majhni »ledeni gorici«. Doba pa, ko se »ledene gore« pojavljajo, se bliža že svojemu koncu. Leta 1914, pa so se pojavile »ledene gore« že 17. februarja in led se je trgal do 8. avgusta.

Učenci trdijo, da je vzrok tega pojava izprememba podnebja na Grenlandiji.